

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 110. — ŠTEV. 110.

NEW YORK, THURSDAY, MAY 11, 1922. — ČETRETEK, 11. MAJA, 1922.

VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

ŠTRAJKUJOČI PREMOPGARJI NE POSTOJAJO

ČAS, KI GA IMAJO NA RAZPO LAGO, SO PRIČELI PORABLJATI ZA IZBOLJŠANJE NASELBN V ANTRACITNIH OKRAJH. — NEPOROČENI PREMOPGARJI ZAPUŠČAJO NASELBINE V NAMENU, DA SI POIŠČEJO DRUGAČNEGA DELA.

Hazleton, Pa., 10. maja. — Z izjemo smrtne tišine, ki vlada pri velikih drobilnih premoga, v strojnih in delavnicah premogarskih družb bi obiskovalce povprečne premogarske nasebine v pasu trdga premoga komaj vedel, da stavlja 150,000 mož že od prvega aprila naprej. Ozke ulice in ceste nasebin niso več polne nezaposlenih delavcev kot se je zgodilo to tekom prvega tedna prekinjenja obratovanja. Sempatam zapazi lahko človek v bližini kompanijskega štora gručo ljudi, ki razpravljajo o konferenci glede plačilne lestvice ali o izidu domačih baseball igre, a to so večinoma mlajši ljudje, ki nimajo družin.

Starejši stavkarji, ki imajo družine, so ponavadi doma, kjer so zaposleni ali s čitanjem ter kajenjem iz kratkih pičic, ali pa z raznovrstnim delom, katerega nikdar ne primanjkuje v hiši. Najti je nadaljine, ki režejo na poljih kose ruše, da jih uporabijo na svojih vrtovih. Pojavilo se je nebroj idej glede olepšanja nasebin, odkar imajo premogarji dosti časa, da ga posvetijo takemu ozboljšanju zunanosti njih nasebin.

Na tisoče neporočenih premogarev je zapustilo okraj ter skušajo sedaj najti nova polja dela. Nedeljski mir prevladuje v vseh

DEBSA NOČEJO POSLUŠATI.

Houston, Texas, 10. maja. — Delegati na konvenciji mednarodne bratovščine strojevodij in kurjačev so danes z veliko večino porazili resolucije, ki je doletela, naj govori na konvenciji tudi Eugene V. Debs.

SOVJETSKI SODNIKI KAZNOVANI.

Moskva, Rusija, 10. maja. — Štirje člani ruskih revolucionarnih tribunolov bodo morali odsedeti več let v ječi, ker so dali izvršiti nekaj smrtnih obsodb, ne da bi prej vprašali višje sodišče za dovoljenje.

AMERIŠKA VLADA IN SOVJETI.

Washington, D. C., 10. maja. — Danes se je izvedelo, da bodo nastopile Združene države povsem neodvisno z ozirom na ruski položaj ter druga vprašanja, ki se tičejo naporov, da se spravi Evropa nazaj v stanje normalnosti za slučaj, da bi se sedanja konferenca v Genovi izjalovila.

Ta sklep je bil storjen na sestanku kabineta, ki se je vršil večeraj in na katerem se je na dolgo in široko razpravljalo o celem vprašanju.

Doktrino tukajšnje vlade z ozirom na priznanje Rusije se je že pojasnilo in po kabinetski seji se je glasilo v avtoritativnih krogih, da ustja predsednik s kabineto vred še nadalje pri tej doktrini: Rusija mora spravi svojo hišo v red. Ameriška vlada je prepričana, da je rešitev te velike dežele odvisna od Rusije same. Ustanovitvi mora ekonomsko produktivnost in njena vlada mora upoštevati principije, ki se tičejo respekta do življenja, lastnine, kontraktov in dela. Dokler ne bodo postale te stvari dejstva, ne more Rusija upati na ameriško pomoč ali ameriško priznanje in evropskim silam se ni treba ozirati na Ameriko, da se jim pridruži pri zopetnem ustanovitvi normalnih razmer.

Lloyd George. — splošni politični ženitovanjski mešetar.

Mir je figovo pero, iz katerega si hoče napraviti Evropa obkole. Glede pogodbe v Rapallo navažajo "Izvestja" povest starega ruskega kronika Nestorja, ki nam pripoveduje o očetu in materi, ki sta se napotila, da najdeta moža za svojo hčer, ki pa je postala mati še predno sta se stariša vrnila z ženinom.

premogarskih nasebinah antracitnega pasu in vsakdo pričakuje poželjivo, čeprav potrpežljivo, poteka dogodkov v New Yorku, kjer se pogajajo zastopniki premogarjev in delodajalcev glede uveljavljanja nove plačilne lestvice ter določanja novih delavskih pogojev.

Splošna atmosfera v antracitnih premogarskih poljih tekom sedanje stavke se bistveno razlikuje od onih, katere je bilo opaziti tekom prejšnjih stavk, ko je prišlo do številnih nasilj ter so bili deloivi premogarjev kot delodajalcev strašno razburjeni.

VESTI ODCEPUHRVATOV JE NE RESNIČNA

Srbsko poslanstvo je zanikalo vest, da so se Hrvati odcepili od Jugoslavije.

Zeneva, Švica, 10. maja. — Srbsko poslanstvo je obvestilo danes Ligo narodov, da je poročilo o ustanovitvi samostojne hrvaške republike neresnično. Tozadevno brzojavko je dobil neki rimski list iz Bari.

(Mi smo že večeraj rekli, da poročilom iz laških virov, posebno če se tičejo Jugoslavije, ni verjeti. Italjani se poslužujejo vseh najnesramejših sredstev, samo da bi omajali edinstvo Jugoslavije. Op. ur.)

Poslanstvo je nadalje ugotovilo, da se na Hrvaškem sicer vrši gibanje za samostojnost hrvaškega naroda, toda to gibanje ne kaže velikega napredka.

Hrvatske nezadovoljneže zastopa šestdeset poslancev. Načelnje jim Radić, ki je dosedaj zavrnil še vsako belgrajsko ponudbo, ki bi mogla dovesti do sporazuma.

LENINOV LIST SE NORČUJE IZ KONFERENCE.

Genova, Italija, 10. maja. — Osebo glasilo ruskega sovjetskega ministrskega predsednika Lenina, "Izvestja", je v svoji zadnji številki, ki je dospela v Genovo polno dovtipov glede konference. Med temi so naslednji:

Konferenca se vrši v Genovi, ker se nahaja tam kip Kolumba in ker upajo zavezniki, da bodo razkrili nekaj ameriškega denarja.

Anglija, — dežela Shakespearea. In Lloyd Georgea. Oba sta napravila "much ado about nothing" ter razmišljala o vprašanju: — Biti ali ne biti.

Zarota male entente — trije kiti, ki hočejo požreti boljševiskega Jonasa.

Barthou, možje iz papirja, ki pleše s pomočjo nitk, katere vlečejo v Parizu.

Konferenca je prva maša zadušnica na bojnem polju po svetovni vojni.

Lloyd George. — splošni politični ženitovanjski mešetar.

Mir je figovo pero, iz katerega si hoče napraviti Evropa obkole. Glede pogodbe v Rapallo navažajo "Izvestja" povest starega ruskega kronika Nestorja, ki nam pripoveduje o očetu in materi, ki sta se napotila, da najdeta moža za svojo hčer, ki pa je postala mati še predno sta se stariša vrnila z ženinom.

BOJEVITA IRKA.

V Ameriko je dospela ena najbolj jevitejših Irk, grofica Constance Markiewicz. Ona je vneta pristašinja Eamona de Valere, ki se zavzema za popolno samostojnost Irske. Pravi, da se bo irski narod toliko časa boril, da si bo izvojeval popolno svobodo. — Grofica Markiewicz so angleške oblasti že večkrat zapele zastran njenega prevročnega patriotizma.

ODGOVOR SOVJETOV NA KITAJSKI GENERAL ZAVEZ. MEMORANDUM POKAZAL PETE

Domneva se, da bo odgovor pu-til odprto pot za bodoča pogajanja. — Ugibanja glede vsebine.

Genova, Italija, 10. maja. — pričakovati je, da bo ruski odgovor na zavezniški memorandum, ki bo izročil danes, pustil odprto pot za nadaljevanje pogajanj s silami, ki so zasopane na genovski ekonomski konferenci.

Glasl se, da so šli sovjetski delegati do skrajnosti v zadevi kon-sesij v naporu, da preprečijo pom konferenec. Soglasno z enim-rirom bodo pozvali zaveznike, naj se izključijo iz zavezniške poslanice politične točke, da pa bodo ustra-jali pri principu nacionalizacije inozemske lastnine v Rusiji. To je vprašanje, ki je vzbudilo največ antagonizma v francoskih in bel-gijskih krogih.

Glasl se tudi, da bodo predla-gali organizacijo posebne komi-sije, ki naj bi uravnala zadeve, v katerih se njih komunistični sistem ne sklada z ekonomskim strojem drugih evropskih dežel.

V drugih krogih pa se izjav-lja, da bodo Rusi zahtevali po-sojilo tisoč milijonov dolarjev v lenarju ali blagu. Ustrajali bodo tudi pri zahtevi, da privolijo za-zvezniki v princip pravice, da nacionalizirajo lastnino brez od-kodnine in da smejo uravnati mejnja vrašanja direktno s priza-jetimi narodi.

Ko so bili Rusi zaposleni s končnimi podrobnostmi svojega odgovora, o katerem se domneva, la bo predložil danes zvečer, se je zmanjšal očitno tudi pesi-mizem, katerega je bilo zapaziti konferenčnih krogih v zadnjih var dneh. Storilo se je napore, la se zagotovi odobrenje memo-anda od strani Belgijcev in Fran-cozov, ki niso hoteli podpisati adi lastninske klavzule.

AMERIKANCI BODO OSTALI DALJ ČASA V RUSIJI.

Moskva, Rusija, 10. maja. — Če bo sovjetska vlada še naprej nadaljevala s svojo dosedanjo poli-tičko sodelovanju, bo ostala Ame-riška pomožna administracija v Rusiji do 1. januarja 1923. mesto da bi odšla dne 1. septembra te-kočnega leta, -kot je bilo izprva določeno.

Washington, D. C., 9. marca. — "Stari hiši" poslanske zbornice, Uncle Joe Cannan, so danes stopile solze v oči, ko je pripovedoval svojim tovarišem, da se bo moral prihodnjega marca posloviti od kongresa, ker je večeraj dosegel starost šest in osemdeset let. Mondell, republikanski voditelj, je rekel, da stari možak sicer ne bo več osebno navzoč, "da pa bo v duhu bival med nami ter iz-vajal oni krasni upliv, katerega je imel v zbornici."

Genova, Italija, 9. maja. — Pog dela ekonomske konference o se vršila med različnimi dele-gacijami tudi druga pogajanja, ajti načelniki teh delegacij so posluzili dejstva, da je cela Evropa zbrana v Genovi v namenu, da uravnajo gotove probleme, ki se vedno niso rešeni. Eno najbolj važnih vprašanj, ki je bilo rešeno na ta način, je ono Gornje Šlezije, kajti nemški in poljski delegati so se dogovorili glede teritorialne razdelitve te province, čeprav se je ohranilo njeno ekonomske enotnosti.

Potem ko je bil dosezen defi-nitiven sporazum med nemškim kancelarjem Wighom ter poljskim ministrom za zunanje zade-ve, Skirmuntom, je dobil poljski poslanik Olševski dovoljenje, da podpisje v teku par dni z nemškim poslanikom Schifferjem konvencijo med obema deželama, ob-segajočo 600 članov. Konvencija ostanavlja prehodni status za Gor-njo Šlezijo za dobo petnajstih let.

To konvencijo se smatra za enega najbolj komplieiranih di-plomatičnih dogovorov kar se jih e kedaj sklenilo. Dogovor mora biti odobren od nemškega in poljskega parlamenta v teku dveh tednov po podpisaniu.

Pričakovati je, da bo višel me-sec junij konec vzemirližvega gornje-slezjskega vprašanja, ko bodo medzavezniške oblasti, ki imajo sedaj v svojih rokah to ozemlje, izročile poljskim in nemškim oblastim očetov, ki so bila pripisana obema državam. Ob istem času se bo tudi umaknilo medzavezniške čete, večinoma francoske, s par angleškimi in italijanskimi oddelki.

Takoj nato se bodo pričela po-gajanja glede splošnih odnosjev med Poljsko in Nemčijo, vklju-čno pogajanja za trgovinsko po-godbo. Najbolj važno vprašanje bo ono Poznanjske in vsaka de-žela je imenovala po sto izveden-cev, ki se bodo pogajali glede tega vprašanja.

M. Skirmunt in dr. Rathenau sta tudi že razpravljala o trgo-vskih odnosjih med obema de-želama in Rathenau je praktično pristal v to, da razveljavi odred-be, ki prepovedujejo izvoz in uvoz iz Poljske in obratno. Mi-nister Skirmunt je danes rekel, da je Poljska pripravljena pro-glasiti princip prostosti tranzito tr-govine preko Poljske med Nem-čijo in Rusijo. To bi bilo velike važnosti tako za Rusijo kot Nem-čijo, kajti Poljska kontroira 650 milj ruske meje ter celo omrežje železnic, vodečih v Rusijo.

Zastopnika kralja Feisala iz Iraka, o je Mezopotamije so pred-ložili konferenci memorandum, v katerem zahtevajo neodvisnost Si-rije in Libanona ter protestirajo proti francoski okupaciji.

Sirci trdijo, da skuša Francija pod pretvezo mandata kolonizira-ti Sirijo kot je storila to z Al-žiro in Tunisom in da delajo isto Angleži v Mezopotamiji in Palestini.

Memorandum izjavlja, da so Sirci zmorni samovlade, kar so dokazali že v preteklosti.

SMRT VSELD VROČINE.

Chicago, Ill., 10. maja. — Vče-rajnji dan je bil najbolj vroč 9. maj izza leta 1895. Toplomer je kazal ob eni uri popoldne 81 stopinj. Neko žensko je zadela soln-čarica.

da obžaluje ohod Cannona, ki je v evetu svoje mladosti.

Alice Robertson je dvignila pro-test proti temu, da bi se nazivalo Cannona starega moža ter dala izraza svojemu upanju, da bo po dveh letih zopet sedel v kongresu.

POLJAKI IN NEMCI SO SE SPORAZUMELI

Poljaki so se dogovorili v Ge-novi glede statusa Gornje Šlezije za petnajst let.

Genova, Italija, 9. maja. — Pog dela ekonomske konference o se vršila med različnimi dele-gacijami tudi druga pogajanja, ajti načelniki teh delegacij so posluzili dejstva, da je cela Evropa zbrana v Genovi v namenu, da uravnajo gotove probleme, ki se vedno niso rešeni. Eno najbolj važnih vprašanj, ki je bilo rešeno na ta način, je ono Gornje Šlezije, kajti nemški in poljski delegati so se dogovorili glede teritorialne razdelitve te province, čeprav se je ohranilo njeno ekonomske enotnosti.

Potem ko je bil dosezen defi-nitiven sporazum med nemškim kancelarjem Wighom ter poljskim ministrom za zunanje zade-ve, Skirmuntom, je dobil poljski poslanik Olševski dovoljenje, da podpisje v teku par dni z nemškim poslanikom Schifferjem konvencijo med obema deželama, ob-segajočo 600 članov. Konvencija ostanavlja prehodni status za Gor-njo Šlezijo za dobo petnajstih let.

To konvencijo se smatra za enega najbolj komplieiranih di-plomatičnih dogovorov kar se jih e kedaj sklenilo. Dogovor mora biti odobren od nemškega in poljskega parlamenta v teku dveh tednov po podpisaniu.

Pričakovati je, da bo višel me-sec junij konec vzemirližvega gornje-slezjskega vprašanja, ko bodo medzavezniške oblasti, ki imajo sedaj v svojih rokah to ozemlje, izročile poljskim in nemškim oblastim očetov, ki so bila pripisana obema državam. Ob istem času se bo tudi umaknilo medzavezniške čete, večinoma francoske, s par angleškimi in italijanskimi oddelki.

Takoj nato se bodo pričela po-gajanja glede splošnih odnosjev med Poljsko in Nemčijo, vklju-čno pogajanja za trgovinsko po-godbo. Najbolj važno vprašanje bo ono Poznanjske in vsaka de-žela je imenovala po sto izveden-cev, ki se bodo pogajali glede tega vprašanja.

M. Skirmunt in dr. Rathenau sta tudi že razpravljala o trgo-vskih odnosjih med obema de-želama in Rathenau je praktično pristal v to, da razveljavi odred-be, ki prepovedujejo izvoz in uvoz iz Poljske in obratno. Mi-nister Skirmunt je danes rekel, da je Poljska pripravljena pro-glasiti princip prostosti tranzito tr-govine preko Poljske med Nem-čijo in Rusijo. To bi bilo velike važnosti tako za Rusijo kot Nem-čijo, kajti Poljska kontroira 650 milj ruske meje ter celo omrežje železnic, vodečih v Rusijo.

Zastopnika kralja Feisala iz Iraka, o je Mezopotamije so pred-ložili konferenci memorandum, v katerem zahtevajo neodvisnost Si-rije in Libanona ter protestirajo proti francoski okupaciji.

Sirci trdijo, da skuša Francija pod pretvezo mandata kolonizira-ti Sirijo kot je storila to z Al-žiro in Tunisom in da delajo isto Angleži v Mezopotamiji in Palestini.

Memorandum izjavlja, da so Sirci zmorni samovlade, kar so dokazali že v preteklosti.

SMRT VSELD VROČINE.

Chicago, Ill., 10. maja. — Vče-rajnji dan je bil najbolj vroč 9. maj izza leta 1895. Toplomer je kazal ob eni uri popoldne 81 stopinj. Neko žensko je zadela soln-čarica.

da obžaluje ohod Cannona, ki je v evetu svoje mladosti.

Alice Robertson je dvignila pro-test proti temu, da bi se nazivalo Cannona starega moža ter dala izraza svojemu upanju, da bo po dveh letih zopet sedel v kongresu.

NAČRT VODITELJA LAŠKIH KLERIKALCEV

DON STURZO, NENADNO ZASL OVELI VODITELJ ITALJAN-SKE KLERIKALNE STRANKE, SE ZAVZEMA ZA "POLITIČNO INTERNACIONALO". — ZA NEKAJ NJEGOVH NAZO-ROV JE ZVEDEL AMERIŠKI POROČEVALEC. — LLOYD GEORGE IN VATIKAN.

Genova, Italija, 10. maja. — Don Sturzo, duhovnik, ki načelju-je italjanski katoliški ali popo-larni stranki ter je najbolj zna-čilna politična sila v Italiji, koje-ga nazore se sprejema z velikim upoštevanjem od strani vodilnih delegatov na konferenci, prav kot bi bil oficijelno v stiku z njo, je odpotoval danes od tukaj v Rim. Predno je odpotoval, je obdeoval z Lloyd George-om ter govoril z boljševiskimi delegati. Oče Sturzo je rekel poročevalcu newyorškega "Heralda":

— Obnovljenje odnosjev z Ru-sijo je moralni in državniški pro-blem, kojega rešitvi mora pripo-moči cela Evropa, čeprav ni upati na hitro rekonstrukcije, dokler so finančni in politični na čelu konference ter neumorno zaposle-ni s tem, da ugrabijo surovine Rusije. Evropa pa bo imela večji dobiček od rekonstrukcije Nem-čije.

— Komunistične tendence niso prav nič hujske kot je kapitalistična požrešnost, ki hoče oropati Ru-sijo, dočim se dela kot da jo loče rešiti. Nemčiji bi se moralo dati

NADALJEVANJE POLETA PREKO ATLANTIKA.

Lizbona, Portugalska, 10. ma-ja. — Portugalska avijatika, ka-pitana Countinho in Saadoura, sta nameravala danes zjutraj odleteti s St. Paul pečin na otok Fernan-do Noroňan v bližini Brazilske obali, v nadaljevanju poleta iz Lizbone v Rio de Janeiro, soglasno s poročili, ki so prišla danes sem-kaj.

Nadaljevanje poleta je bilo o-mogočeno, ker se je poslalo od tu-kaj nov hidroplan, ki je stopil na mesto prvotnega, ki je bil demori-ran, ko sta avijatika pristala na pečinah.

Razdalja od St. Paul pečin pa do Fernando Noroňna znaša približno 400 milj, od tam do Per-nambuco ob brazilski obali 350 milj in od Pernambuco do Rio Janeiro 1200 milj v ravni črti.

inozemsko posojilo, da bo mogla plačati svoje vojne dolgove. Vsi narodi bi morali biti pripušeni v Ligo narodov in pospešiti bi se moralo dogovor glede ne-agresivne politike.

Ideal očeta Sturzo je "politična internacionala", temelječa na najširših principih bratovske lju-bezni.

Papež Pij XI. se je približal konferenci da dobi od Rusov za-gotovila verske prostosti za kato-like v Rusiji ter povrnitev verskih posesti. Mgr. Pizzardo, vatičanski podtajnik za cerkvene zadeve, je dospel večeraj v Genovo, da predloži tozadevni memorandum kardinala Gasparrija, papeževga državnega tajnika. Mgr. Pizzardo skuša dobiti avdijenco pri Lloyd George-u potem ko je že govoril z načelniku drugih delegacij in po-tem ko mu je predsednik Facta zagotovil, da bo podpiral zahtevo Vatikana.

PERZIJSKI KABINET RESI-GNIRAL.

Teheran, Perzija, 10. maja. — Člani kabineta, z izjemo vojnega ministra, so brzojavno obvestili šaha, da so resignirali s svojih do-sedanjih mest.

Izlet v Jugoslavijo.

Kdor hoče potovati v Jugosla-vijo, naj si izbere parnik "Paris". Iz New Yorka odpluje kot izletniški parnik za Jugoslavane dne 14. junija. Jugoslovanom bodo na razpolago kabine z dvema, štiri-mi ali večjim šestimi posteljami. Vožnja preko morja je samo šest do sedem dni. Deseti dan ste že lah-ko v Ljubljani. Jugoslovanskim potnikom bo kompanija dala v Parizu brezplačen obed. Iz Para-za v Trst se bodo odpravili s po-sebnim vlakom. S parnikom "Pa-ris" odpluje tudi vodja tiskar-ne "Glas Naroda", Mr. Ludvik Benedik.

(Advertisement)

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

ne potam naše banke izvršujejo po nizki cen, saceljive in hitra.

Všaraj se hito naše črne aločete:

Jugoslavija:

Enajstotina na sedmih postih in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron \$ 1.30 1,000 kron \$ 4.10

400 kron \$ 1.75 10,000 kron \$40.00

500 kron \$ 2.15

Glasna naredbe ministrstva za pošte in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče čim na-lazoval meško potom pošte edinele v di-narjih; za vsake štiri krome bo izplačan en dinar; razmaje med dinarjem in krome ostane brez neizpremenjene.

Italija in zasedeno ozemlje:

Enajstotina na sedmih postih in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir \$ 3.20 500 lir \$28.00

100 lir \$ 6.00 1000 lir \$56.00

300 lir \$17.10

Nemška Avstrija:

Enajstotina na sedmih postih in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju.

Radl velikanskih razlik v točaju izplačujemo sedaj v Avstriji serze ameriške dolanje. Naša pristojbina za vsake posamezno nakazilo do \$10.— znaša 50 centov; od \$10.— do \$50.— pa \$1.—; in za večja na-kazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čeki in pošljemo ame-riške dolanje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost dolarja sedaj ni stalna, menja se večkrat neprifa-ke-vano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani dolar-čeki v reka.

Kot generalni zastopniki "Jadranska Banka" in njenih podru-žic imamo sajamežne izvanredne ugodne pogoje, ki bodo velike ko-rišni za one, ki se še ali se bodo posluževali naše banke.

Donar nam je poslani najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 23 Cortlandt St., New York (Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Za celo leto vija list za Ameriko \$7.00
Za pol leta \$3.50 Za celoletno za celoletno \$7.00
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisil brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivalnico naznanj, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
88 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2676

AMERIKA IN RUSIJA.

Vlada Združenih držav je vnovič pojasnila svoje stališče z ozirom na priznanje ruske vlade ter pomoč, katero pričakuje Rusija od Amerike.

Po kabinetni seji, ki se je vršila, se je glasilo v krogih, ki stoje najbližje administraciji, da ustraja ameriška vlada pri stališču, katero je zavzela ob času, ko je objavil državni tajnik Hughes nazore ameriške vlade glede Rusije.

Stališče, katero je zavzela ameriška vlada napram sovjetski Rusiji, je ono, katero zavzemajo kapitalisti po celem svetu, kot naprimer belgijski, francoski, nemški in angleški kapitalisti, ki so vtaknili precej svojega denarja v ruska podjetja, katera pa je ruska vlada nacionalizirala, to je proglasila za narodno last.

Seveda, ameriška vlada tega ne pove naravnost. Ona pravi le, da ne more Rusija upati na priznanje Amerike ter na njeno pomoč, dokler ne spravi svoje hiše v red in dokler ne prizna svetosti principijev varstva življenja, privatne posesti, sklenjenih kontraktov in dela.

V odgovor na to se lahko reče, da ne more Rusija spraviti svoje hiše v red, ker jo ovirajo na vseh straneh, ker so dosedaj pošiljali vanjo cele armade takozvanih belih, stoječih v službi mednarodnega kapitalizma, to je armade, ki niso delale nič drugega kot uničevale še to, kar je ostalo iz prejšnjih časov, morile ter pustošile deželo.

Ruski narod kot tak, brez ozira na politično in narodno-gospodarska prepričanje, je vstal kot en moč proti tem banditov ter jih strl v prag. Medtem, ko se je boril za svoje življenje, pa ni imel časa nanovo postaviti porušenihih tvornic, in ni mogel pričeti s smotrenim delom za rekonstrukcijo, tudi če bi ne bilo zavezniške blokade.

Seveda, glede principijev privatne lastnine je težko govoriti s sovjeti, kajti njih moč in vpliv pade obenem s principij, katere so zagovarjali in v znamenju katerih so se polastili vrhovne sile.

To sta dva svetovna nazora. — komunistični in kapitalistični in kompromis med obema je vsaj načeloma nemogoč.

Komunistična ali kapitalistična Rusija je kot važen in bistven organ v telesu človeštva. Dopusti se naj da segnijo in pogine in ceji svet bo poginil z njim vred ali vsaj cela Evropa.

Brez rekonstrukcije Rusije ni spasa Evropi in v takem slučaju se ne bodo mogli vzdržati niti najmočnejši narodi.

Po slovenskih naselbinah.

New York, N. Y. — Pred kratkim se je mudil tukaj ugleden rojak iz Gornjanje, Mr. Anton Korencan. Šel je obiskat svojo hčerko, ki je v Albany, N. Y.

— V New York pride v kratkem znani rojak Mr. Walter Predovich. Tukaj bo ostal par dni, potem bo pa odpotoval nazaj proti zapadu. Obiskal je Kansas City, Chicago in Aurora, Ill. Ustavil se bo v Waukeganu, Gary, Milwaukee in v Clevelandu, kjer bo ostal en teden ali deset dni. Zatem odpotuje v Little Falls in od tam v New York. Piše nam določeno: "Vse gre imenitno. Samo preveč moram pokušati pridelke iz gozdnja, katero sem lansko leto prodajal rojakom".

Cleveland, Ohio. — Družini Penko je umrla 13letna hčerka Mary.

— Po dolgi bolezni jetiki je umrla 59letna Mrs. Agnes Kodrnj. Pokojna je bila rodom iz Kačje vasi pri Cerkljah.

Joliet, Ill. — Grozne smrti je umrla Katarina Medic, 32 let stara in stanujoča na Scott St. V svojem domu je premalo pazila na pepel, ki ga je vzela iz peči. Med pepelom je bil papir. Nič hudega sluteča, je sedla in posodo s

pepelom postavila poleg sebe ter pričela čitati. Med tem pa se je papir v pepelu vnel. V trenutku je gorela tudi njena obleka. Sosedje so prišli na pomoč, da so pla ntem pogasile, a nesrečno ženo so potem prevredli v bolnišnico sv. Jožefa, kjer je čez deset ur podlegla opeklinam. Bila je vsa ožgana po telesu in glavi, kakor tudi po rokah in nogah.

— Dne 29. aprila je umrla na domu svojih starišev Ana Solnce. Isletna hči Jakoba Solnce. Bolehala je več mesecev. Poleg staršev zapuščena tudi brata in sestro.

— Umrl je rojak Frank Legan, star 61 let. Bolehal je tri mesece. Bil je doma iz Kota pri Fužinah. V Jolietu je živel 35 let.

— V bolnišnici je umrl po tritedenski bolezni John Pikuš, star 57 let.

Chicago, Ill. — Hrvat Matija Jurečič je umrl v bolnici za ranami, katere je dobil, ko je bil obstreljen v prepiru s Tony Dragovcih. Vzrok prepira je bila žena zadnjega, kateri sedi sedaj v ječi. Tudi žena je bila obstreljena v nogo ter se nahaja v bolnišnici.

Bridgeport, Ohio. — Rojakinja Rozalija Givar, stara 44 let, je razlizada po najhujši nesreči, ki

Dopisi.

Greensburg, Pa.
Pred kratkim smo poročali iz naše naselbine, da smo deloma zastavkali. Danes pa hočem nekoliko opisati razvoj stavke ter težkoc, ki nam jih je prestajati vsled brutalnosti od strani družbe in njenih podanikov.

Več premogovih rogov v okolici je zaprtih, ostali pa proučirajo le malo premoga, ker delavci, kar jih je še ostalo na delu, se tam sestajajo in posvetujejo glede stanovanj, ker družba vrže vsakega iz stanovanja, kakor hitro se pridruži stavkarjem. Kljub temu pa delavci zapuščajo rove in se pridružujejo stavkarjem.

— Ker pa ni dovolj privatnih stanovanj, so si začeli izposojevati vojaške šotore, katere je mogoče dobiti proti plačilu desetih dolarjev, kateri denar pa dobi vsak nazaj, ako vrne vojaški upravi šotor nepoškodovan. Upati je, da se bodo stavkarji posluževali te dobre stvari v večji meri.

Družinski postopki se poslužujejo tudi sistema pecestnih koč parjev. Ni jim preveč, nastaviti na okrajni cesti človeka ter mu zapovedati "hands up" da mu preiščejo žepa. Vzeli so si celo pravice distriktnega sodnika, ako izvolijo kje prepovedano kapljico in superintendent takoj izreče sodo: — pojdi delat, ali pa te postavimo pred sodnijo. — Ako kdo prestopi mejo družbine zemlje, mora plačati deset dolarjev kazni, ali mora 15 dni v zapor, ali pa delat v rovi, kar mu je ljubše, in vse te brutalnosti se jim deloma tudi posrečuje. Poleg vsega tega ima pa družba na svoji strani tudi nekega tukajšnjega dušnega pastirja. Ta mož je velikonočno nedeljo pridigoval svojim ovčicam nekako sledeče: — Dragi moji, vrnite se na delo, trpite in zadovoljno prenašajte vse križce in težave, ki vam jih nalaga ta dobra družba. Veliko se vas že kesajo, ker ste zapustili delo in kesali se boste vsi, toda bo že prepozno, — itd. — Po končani cerkveni službi je bilo veliko vzemirjenja med navzočimi, za kar jih je pa ta dobri pastir naslednjega dne zmerjal z boljševiki in gotovo ukazal, da se ponorčuje, zanje moliti, in sicer na cerkvenih sestankih. — Med tem pa je on betal od hiše do hiše ter nagovarjal ljudi k skobanju, tako da je še celo službo božjo zamudil, katero je prej oznanil. Seveda, uspeha nima za znamenovati nobenega.

Pripomnim naj še, da se po nekaterih naselbinah v dopisih izgovarjajo, da se ni bilo organizatorjev in naselbino in da zato še niso zastavkali. Dragi rojaki, ne čakajte tega, ker oni sploh ne morejo javno v naselbino, dokler jih vi ne zahtevate. Ni vam treba čakati, kdaj se boste zedinili, da bi vsi hkrati zapustili rovi, kajti to je težavno, dasi je najboljšje, pač pazadostuje manjšina, da po kličete organizatorja na prvi sestanek in potem agitirajte mirno med ostalimi. Tako se je v nekem tukajšnjem rovu začelo le s par možmi, in ako ne bi bilo radi pomanjkanja privatnih stanovanj, bi bil rovi že zaprti.

Ti, dragi France na No. 1 pa le še delaj, saj si vendar edini Slovenec, ki opravljaš to imenitno delo. Ker nisi z agitacijo za soef-

more doleteti človeka. Reva je namreč popolnoma oslepla.

Sublet, Wyo. — Tukaj je umrl rojak Jakob Kramar, star 41 let; bil je še samec. Doma je bil iz Ljubnega pri Celju.

Paw Paw, Mich. — Dne 23. aprila je preminul starček Jos. Sečan na domu svoje hčerke Mrs. M. Mihelich. Sečan je prišel v Ameriko pred 34 leti že 50 let star tako je dočkal visoko starost — 84 let. Bil je doma iz Severina ob Kolpi na hrvatski strani.

Canonsburg, Pa. — Po šest dni trajajoči pljučnici je tukaj umrl 32 letni John Kinn, doma iz Koritnice na Notranjskem.

Ely, Minn. — Umrl je za pljučnico rojak Matija Smrekar, star 25 let. Pokojnik je bil v svetovni vojni ter se je bojeval v St. Mihael na Francoskem.

Virginia, Minn. — Aretiran je bil N. Devich pod obtožbo, da je nobil skrito orožje, katero je hotel rabiti pri Ceciliji Darko.

Eveleth, Minn. — Žetev dela je postal Hrvat Danijel Knezevich, ki je delal v Spruce odprtem rudniku. Na njega je padla parna lopata, ki mu je na mestu zadržala vrat, da je bil takoj mrtev.

alizem mogel dobiti svojega imena na jamni rekord, ga boš pa morda dobil kot stavek. Seveda si revež, ker si delal leto za leto skor vsak dan, ko so ostali rovi v naselbini bili po več mesecev zaprti ali pa obratovali po en ali dva dni na teden, zato sedaj ne moreš preživeti par tednov ali mesecev svoje velike družine, ki obstoja iz dveh oseb!

Pozdrav vsem zavednim delavcem! Stavkar.

Moon-Run, Pa.
Dolgo že ni nihče čital nikakega poročila iz naše naselbine. Marsikdo bi si lahko mislil, da takorekoč dremljemo v teh kritičnih časih rudarske industrije, ko nam gre za naše pravice v bodočnosti, če bomo složno vstajali v našem sedanjem boju do zmage.

Dne 1. aprila smo odložili orodje, s katerim smo služili vsakodnji kruh za naše družine. Ves april smo mirno čakali na ugodni izid in rešitev naših povsem upravičenih zahtev, kar pa je bilo, kakor znano, zaman. Z veseljem smo čitali različna poročila o ugodnem razvoju stavke. Šele pretekli teden smo odšli tudi mi na delo, da očistimo našo okolico od takozvanih stavkokazov, katerih pač ni veliko število, a nam bi pa vendar lahko v nekotiki meri škodovali.

Četrtega maja se nas je zbralo precejšnje število stavkarjev (po večini Slovencev), ter smo obiskali tri male premogokope. Ki so obratovali in smo zaposlene nemnijske rudarje pozvali na stavko. Vsi so se nam pridružili in obrat omenjenih treh premogokopov je vstavljen.

Istega dne popoldne smo šli tudi na "Fear-Haven" jama v bližini McKess Ročka, v kateri je zaposlenih približno 40 nemnijskih rudarjev, da jih mirnim potom pridobimo na našo stran, kar se nam pa ni takoj posrečilo. Superintendent imenovanega premogokopa je na našo prošnjo dal deputacijo treh nemnijskih rudarjev, katerim je naša deputacija raztolmačila sedanjí položaj in jih je pozvala, da naj še nam pridružijo. Obljubili so nam, da se hočejo posvetovati z ostalimi nemnijskimi tovariši, ter da nam bodo naslednji dan poslali v našo naselbino par zastopnikov, kateri nam bodo naznanili rezultat. Stavkokazi pa svoje obljube niso izpolnili, kar nam je dalo povod, da smo jih v soboto dne 6. maja v večjem številu (400 mož) ponovno obiskali. To pot se pa ni samo nič zmenili za kompanijske policaje. Šli smo pred rovi in smo poklicali ven skebe, ki so bili na delu. Zelo so se nas prestrašili. Obljubili so nam, da se ne bodo vrnili več na delo, kar se je tudi uresničilo. Torej tudi pri tem slučaju smo imeli uspeh.

Pozabiti pa ne smemo izreci našo zahvalo našim tovarišem iz Clife-mine in Imperiala, kajti v precejšnjem številu so bili zastopani pri navedenem delu.

Še par malih premogokopov je v naši okolici, ki nam delajo ovire v boju proti kapitalistom; pa tudi ti pridejo v kratkem na vrsto.

Soboritelji, posnemajte nas in združeni vztrajajmo do naše zmage. —

"Eden navzočih".

Brooklyn, N. Y.
Tretjo nedeljo t. m. 21. maja popoldne ob 5. uri bodo imela vse naša društva izredno prireditev v prosep naše slovenske brooklynske cerkvene občine v dvorani sv. Trojice na Montrose Avenue med Graham in Manhattan Ave. z bogato izbranim programom. Za danes izdam samo glavni vsrored: Nastopili bodo naši maleki s petjem in sviranjem, sledi dvospev izborni solanah gospie, potem mešan zbor vrle "Danice", nato vrlo zanimiva igra v treh dejanjih, saljivja pošta, zročanje dveh zlatov in... Več dunes ne povem; pridite, pogledjte! Rojaki in rojakinje v Brooklynu in Greater New Yorku, na svidenje pri poštni zabavi v domačem sloj, krogu! In Izvestitelj.

Peter Zgaga

Onega, ki ruje proti sedanji korumpirani jugoslovanski vladi, naj se smatra za delavca, ki hoče izboljšati položaj svoje domovine.

Oni, ki ruje proti jugoslovanski državi, je veleizdajalec.

V vasi sta bila dva krojara. Eden starejši, drugi mlajši. Prijatelj sta si bila in nad zaslužkom se nista mogla pritoževati.

Nekoč pravijo starejšemu: — Zakaj cepita zaslužek? V kompanijo stopita. Eno samo krojačnico bosta imela ter drug drugemu pomagala.

Starejši se je počeljal za ušesom ter odvrnil: — Nak, S človekom, ki je pametnejši od mene, pa že ne grem v kompanijo.

— Zakaj je on bolj pameten od tebe? — Zato, ker je bil z mojo sedanjjo ženo enkrat zaročen, pa je ni hotel vzeti.

G. E. K. v album.
Zakrivljeno palčico v roki, napudran, našmizkanih lic, za kraljem pa poti visoki grem, vodim si tropo ovčie

Olvěznostim ne pokorim se, nikomur ne dajem nič v dar, Obljub tisočerihi zneblim se, ko k sebi me kliče vladar ...

Kadar se bolniku na slabo obrne, ko ni skoraj nobenega upanja več pokličejo duhovnika.

Nekaj podobnega se je zgodilo v Genovi, Vatinkan je poslal na konferenco Rev. Sturza.

Lažje se je bikom bosti, kot pa z oslom govoriti.

Poročilo družbe, ki upravlja newyorškim cestnim, podedstnim in nadeestnim železnicam, se glasi:

Odkar nosijo ženske krila do kolen, se je število nesreč pri vstopih in izhodih na vlakih zmanjšalo za petdeset procentov.

To poročilo je ženske tako navdahnilo, da so sklenile s pomočjo nadaljnega krajsanja kril zmanjšati omenjene nesreče še za petdeset procentov.

Če bo prohibicija še nekaj časa v Ameriki, bo res treba nekaj napraviti, da ne bodo v vsakem restavrantu, salonu, groceriji ter sploh v vsakem javnem in nejavnem lokalu prodajali pijačo.

Kakorhitro deklica spozna, da si iz kakega fanta ne more delati noreca, pusti takega noreca pri miru.

Odkod pride beseda "sejati"? Od glagola "sejati" ali od "sedeti". Od "delati" gotovo ne.

Neki newyorški bankir se je poročil z mlado manikurko.

Ljudje, ki z manikurkami obneženje, imajo ponavadi umazane kremplje.

Trošt se je lotil v Clevelandu paintarskega biznesa. Pravijo, da je mojster v tej stroki.

Skrainji čas bi bil, da pride v New York in preparta madeže, katere je bil napravil.

Tragedija generalove

hčerke.

V Londonu je pred kratkim umrla tragične smrti hčerka ruskega generala Kotlarevskega, — znana krasotica, ki je bila poročena z nekim angleškim polkovnikom.

Maša Kotlarevska, hči ruskega generala Kotlarevskega, ki se mu je z vso rodbino posrečilo pobegniti pred boljševiki in se je nastanil v Sofiji, je vsled nenavadne lepote in duhovitosti vzbujala splošno pozornost. Poleg ostalih se je zaljubil vanjo tudi angleški polkovnik A., član mednarodne komisije v Sofiji. Poznanstvo se je kmalu izpremenilo v prijateljstvo. Že čez nekaj dni je polkovnik prosil generala za hčerko, ki je potem odpotovala v Pariz, da priredi vse potrebno za poroko.

Z njo je odšel v Pariz tudi njen zaročenec, V Parizu sta se poročila in preživela medni mesec, nakar je odšel angleški polkovnik svoje mlado ženo v njeno novo domovino, Anglijo. Toda mladi zakonski par se je kmaj dobro odpočil, že je dobila Maša Kotlarevska poset, kakrsnega ni nikdar pričakovala. Obiskala je namreč neka dama in se ji je predstavila kot prva zakonita in peločena žena njenega moža, polkovnika A. Povedala ji je istosčasno, da ima z njim tudi otroke.

Nesrečna mlada Rusinja se je v resnici že dan kasneje mogla prepričati, da so izpovedi dame točne. Še več. Niti polkovnik sam jih ni tajil. Kotlarevska se je nato odločila za nagel sklop.

Da reši sebe sramote in prevare, ki ji je naselida in da osvobodi polkovnikovo prvo ženo trpljenja je Maša izvršila samomor. Pogrnala si je kroglo v sree in obležala na mestu mrtva. Njena smrt je izzvala v Londonu in Parizu in v vseh ruskih krogih, kjer je bila rodbina Kotlarevskih dobro znana, veliko senzacijo in splošno sožalje.

A polkovnik A. je ostal živ in zdrav, da se morda zopet v kratkem — oženi. Kajti čudno je res, da je med vojno in tudi po vojni veliko število Angležev, ki so vladali kot moralen in resen narod, in sicer tako oficirji kakor tudi vojakji, sklenilo nezakonite zakone, udajajoče se dvo in tudi troženstvu. Tudi sedaj se nahaja še na tisoče takih zakonskih sporov pred angleškimi sodišči.

Pokvarjeno ravnotežje.

Otok Ceylon v Indijskem oceanu, ki ima najmanj žensk, na 1000 moških pride 888 žensk. — Takoj za Ceylonom pride Indija, kjer je bilo po zadnjem ljudskem štetju leta 1921 našto 161 milijonov moških in 153 milijonov žensk.

Da je bilo tudi v mnogih drugih deželah do svetovne vojne več moških kakor žensk, je znana stvar. Tudi vse balkanske države so bile v tem oziru znamenite, — vsaj kadar se je govorilo o Evropi. Sicer pa je imela tozadeven rekord Amerika, kjer je bilo pred vojno 2.693.000 več moških kot žensk.

Toda sledila je vojna. Najprej balkanska, nato pa svetovna in razmerje se je skoraj povsod izpremenilo. Kar se tiče držav zapadne Evrope, je bilo tamkaj že pred vojno več žensk nego moških po vojni pa se je seveda število še povečalo. Očividno je torej ravnotežje pokvarjeno, kar more imeti velike socialne posledice.

O ljubezni, poroki in raz-

poroki.

Kakor marsikaj, je vojna pridrugačila tudi naznanja o ljubezni in zakonu. Človek iz predvojnne dobe je preiščeval, izbiral in okleval semtertja, predno se je odločil za zakon.

Danes tega ni več. Ljudje, ki jih je vojna mlade potegnila v svoj vrtinec, so se navadili živeti nekako tjavendan, iz trenutka v trenutek. Zdaj si živ, zdrav in vesel, "trgaj in jej"! Kaj bo potlej, jutri, čez leto dni, — kdo bi mislil na to? Vrag naj vzame misli o dneih, ko bom morda že z nosom podpiral prst! —

Naravna posledica tega je presenetljiva lahkomiselnost mladih ljudi. Si star 21 let? No, prav, — ljubi, če ti je dano in oženi se, kadar te mika! Žena naj živi pri starših, ti pa fantužeš naprej z brnemom svetega zakona in cela stvar je v redu.

Tako je danes. Številke, ki izvirajo iz takega pojmovanja ljubezni in zakona, so seveda precej presenetljive. Tu navajamo statistiko z Dunaja. Sicer je pa po vseh večjih mestih v tem oziru precej enak.

Leta 1910. je bilo na Dunaju 18.713 porok, leta 1913. samo 17.791, l. 1917. le še 13.431; leta 1918 zopet 16.389, leta 1920. pa celo 31.16.

Temu nasproti je bilo pred vojno na Dunaju približno tisoč porokov. Leta 1918. še vedno samo 1078, a leta 1920, kar 4757.

Zadnji čas število razporok po malem pada, kar je znak iztreženjenja. Upači je, da odprava raznih neprilic, zlasti stanovanjske bede, prikljče v tem oziru zopet stare lepe dni nazaj, kajti drugače bi morali z dokaj črnim pogledom motriti bodoče dni.

Kača v japonskem parlamentu.

V japonskem parlamentu je prišlo pred kratkim do divjih prizorov, ker je neko iz galerije vrgel na poslance strupeno kačo. Kača se je sicer takoj nekam skrila, vendar pa so poslanci v trenutku prestrašeni pobegnili iz dvorane, čeprav se je ravno vršila razprava o ženski volilni pravici. Končno je prišlo v dvorano redarstvo. — Med tem se je kača povzpela na govorniško tribuno, kjer je trenutek poprej govoril dr. Usava in zagovarjal mišljenje vlade o vprašanju ženske volilne pravice. Stvar pa se je končno tako zapletla, da je s poslanci in krivci izgnila tudi kača in je ostal v dvorani samo policijski uradnik, ki se bo moral sedaj še zazovarjati, ker je dejanski napadel nekega poslance, ki ga je imel na sumu, da je inseciniral to zmešnjavo v parlamentu. Take stvari se torej dogajajo v japonskem parlamentu v Tokiju.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Radovednež v Clevelandu. Nazrado dobi vsakdo, ki nam pošlje \$6.00 za celoletno naročnino.

ADVERTISEMENTS.

Semena.

V zalozni imam najboljša vrtna, poljska in cvetlična semena. Semena pošiljam poštne prosto, toraj nikalnih stroškov za poštino.

— Pišite po brezplačni cenik. **Math. Pezdur** Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

ŠTEDENJE KOT IZDATEK

Katero pot gre Vaš denar?

PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO PAVEDAL TO V NAPREJ!

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokazala, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izkušnja svojih dohodkov, brez ozira na to kako žali so, ali kako občutni so odbitki na istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno postavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako sigurno in skrbno kakor ga bi dolgovali mesarju namesto samemu sebi — potem je vprašanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK

Glavno zastopstvo **Jadranske Banke** 82 Cortlandt Street — New York, N. Y.

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 833 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZEC, Ely, Minn.
Blagajnik neplaćanih smrtnih: JOE N. MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

MOHOR MLADIĆ, 2808 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Perolni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 8217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Sdrnevalni odbor:

VALENTIN PIBO, 519 Keadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 - 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STERLE, 404 E. Me-a Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi čimnarne poštovanja naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške sprave naj se pošilja na vrhovnega zdravnika. Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristoje. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na št. tajnika. Nove društvo se lahko ustanovi s 8 članov ali članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

Ases, št. 286.

Mesec maj 1922.

Poročilo umrlih članov in članic, katerih posmrtnine so bile nakazane tekom meseca aprila 1922.

Umrli brat Ant. Benko, cert. št. 21631, član društva sv. Cirila in Metoda št. 1, Ely, Minn. Umrli dne 7. aprila 1922. Vzrok smrti: kostna jetika. Zavarovan je bil za \$500. Sprejet iz mladinskega oddelka dne 13. novembra 1921.

Umrli sestra Mary Skerjanc, cert. št. 8759, članica društva sv. Alojzija, št. 6, Lorain, Ohio. Umrli dne 266. marca 1922. Vzrok smrti: srčna bolezen. Zavarovana je bila za \$500. Pristopila v jednoto dne 1. januarja 1906.

Umrli brat Frank Glavan, cert. št. 7646, član društva sv. Alojzija, št. 78, Salida, Colo. Umrli dne 31. januarja 1921. Vzrok smrti: izgubljen in sedaj proglašen mrtvim od sodišča. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k jednoti dne 5. decembra 1907.

Umrli sestra Angela Škoda, cert. št. 13013, članica društva sv. Alojzija št. 13, Baggaley, Pa. Umrli dne 31. decembra 1921. Vzrok smrti: nosečnost. Zavarovana je bila za \$500. Pristopila k jednoti dne 21. aprila 1910.

Umrli brat Josip F. Valentič, cert. št. 21787, član društva sv. Andreja, št. 84, Trinidad, Colo. Umrli dne 24. marca 1922. Vzrok smrti: ubit od eksplozije v premoškopu. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil je k jednoti dne 21. januarja 1922.

Umrli brat Josip Pavlič, cert. št. 19569, član društva sv. Jožefa, št. 126, New Derry, Pa. Umrli dne 16. marca 1922. Vzrok smrti: vodenica. Zavarovan je bil za \$500. Pristopil k jednoti dne 2. aprila 1918.

Umrli brat Mathias Srekar, cert. št. 16119, član društva sv. Simeona, št. 114, Ely, Minn. Umrli dne 17. aprila 1922. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k jednoti dne 13. februarja 1913.

Umrli brat John Lukežič, cert. št. 7861, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich. Umrli dne 11. aprila 1922. Vzrok smrti: ubit v rudniku. Zavarovan je bil za \$1000. Pristopil k jednoti dne 24. januarja 1908.

Tekom meseca aprila se je izplačalo kakor sledi:

Za posmrtnine članov in članic \$ 6.000,00
Za bolniške podpore, operacije in odškodnine... \$ 7.752,51
Za izredno podporo iz sklada onemoglih..... \$ 10,00

Skupaj \$13.762,51

Z bratskim pozdravom, Jos. Pishler, glavni tajnik.

Ali so slovenske podporne organizacije varne?

Jaz in vsi smo člani te ali one podporne organizacije, in sicer zato, ker se nam obeta podpora v slučaju bolezni in smrtnina v slučaju smrti. Z drugimi besedami povedano, mi smo člani kot nekaki trgovski partnerji. Za to protekcijo plačujemo svoje mesečne prispevke. Ali še v drugih besedah: mi nalagamo svoj denar v organizacije. Vseledeta moramo tudi gledati in skrbeti, da je organizacija, katere člani smo mi, tudi na zdravni in varni podlagi. Ako stanje organizacije ni zdravo in trdno, se pravi, da spekuliramo z denarjem ter da lahko izgubimo protekcijo, ki se nam obeta. Naši dediči ne bi na tak način ničesar dobili. Zato je potrebno, da se prepričamo o stanju organizacije, predno postanemo njeni člani. Vedno si izberemo varno in stabilno banko, v katero vložimo svoj denar, in isto pazljivo in skrb moramo posvečati tudi stanju organizaciji, v katero mislimo vstopiti. Nikar sicer ne pričakujte, da bi morali dobiti dolar za nikel. Vzemimo n. pr. dejstvo, da ima kaka organizacija za dvajset milijonov dolarjev zavarovanih članov, a denarja imadotična organizacija v resnici samo \$750.000. Kako naj bo torej zagotovljena bodočnost take organizacije, če se ne ukrene nekaj, s čimer bi se naredil surplus? Drugi moji prijatelji, nekatere naših organizacij niso take varne, kakor poročajo. Dočim so nekatere solventne druge niso. Morda hote rekli, da so aktuarji izračunali, da je organizacija solventna, jaz pa pravim, da dajejo nekatere organizacije v pregled nepravilne račune. Navadno se za to ne more dolžiti aktuarjev za taka poročila, pač pa leži krivda drugje. Vzemimo za primer, da navaja organizacija v svojem poročilu, da sem jaz star 20 let, dočim jih imam v resnici 30, tedaj znaša diferena v assessmen-tu celih šest let. Vzemite pa tisoče takih članov, in videli boste, kako se igra ta igra. Morda še niste čuli, toda fakt je, da je moralo mnogo starih ameriških organizacij razredčiti in brisati svoje člane. In pri nekaterih je bilo to število zelo visoko. Druge organizacije so morale zopet uvesti morskake izpremembe, in morda ni daleč čas,

ko bodo morale tudi nekatere slovenske organizacije storiti isto. — Zatorej bodite pripravljani na to.

Med organizacijami, ki so varne, je tudi JSKJ. Zakaj? Zato, ker imajo uradni organizacije vedno v mislih dobrobit interesov članstva. Faktom in postavi je treba gledati naravnost v obraz. — Tudi bodočnost je treba imeti vedno v mislih. JSKJ se je postavila na trdno in varno stanje tekom svoje zadnje konvencije, ko je stvorila rezervni fond, in sicer ne fond nekaterih centov, temveč sklad, ki zadostuje, da je organizacija solventna v polnem pomenu besede. Uradniki onih organizacij, ki ne predložijo in ne pojasnijo članstvu resničnega stanja stvari, delajo organizaciji veliko krivico. Člani morajo take krivice čimprej popraviti. Čim dalje bodo odlašali, tem grenkejšo bo zdravilo. Stari člani bodo tisti, ki bodo najbolj prizadeti. Podporna organizacija je trgovina, zato je treba tudi kot s tako ravnati in poslovati. Jaz smatram za svojo dolžnost, da opozorim članstvo na to dejstvo. Kamouflaža je morda dobro služila tekom vojne, toda vojna je stvar preteklosti.

Vse trgovske institucije delajo ob letu svoj inventar ter bilancirajo svoje knjige. One ob letu izračunajo, koliko dogujejo in koliko imajo na reki, da plačajo te dolgove. Zato bomo v našem prihodnjem članku pregledali nekoliko naše slovenske podporne organizacije ter jih medsebojno primerjali, da razvidimo, katere sozdravljive.

Koncem članka naj se enkrat ponovimo, da med onimi organizacijami, ki so varne, je tudi naša JSKJ.

Spremembe med društvi in Jednoto za mesec april.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

Pristopili: Peter Erchull, 97; 22006; 1000; 24. Louis Erchull 22007; 1000; 29. John Zgone, 98; 22031; 500; 24.
Suspendirani: Vencel Kukec, 76; 16325; 1000; 37.
Umrli: Anthony Benko, 05; 21631; 500; 16.

Društvo Srca Jezusa, št. 2, Ely, Minn.

Suspendirani: Anton Sekula, 82; 19193; 1000; 25.

Društvo sv. Barbare, št. 3, La Salle, Ill.

Pristopili: Louise Pelko, 04; 22008; 1000; 18. Anna Pelko, 05; 22009; 1000; 16.

Društvo Sv. Barbare, št. 5 Soudan, Minn.

Prestopil k društvu št. 2, Ely, Minn. Karol Oblak, 03; 21129; 1000; 18.

Društvo Sv. Alojzija, št. 6, Lorain, Ohio.

Umrli: Mary Skerjanc, 82; 8759; 500; 23.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich.

Umrli: John Lukežič, 71; 909; 1000; 31.

Društvo sv. Jožefa, št. 12, Pittsburgh, Pa.

Zopet sprejeta: John Gazboda, 86; 20685; 500; 34. Mike Perhavec, 86; 20443; 1000; 33.

Društvo sv. Alojzija, št. 13, Baggaley, Pa.

Pristopila: John Zobetz, 90; 22222; 500; 32. John Rock, 06; 22023; 500; 16.

Suspendirani: Geo. Jams, 01; 21624; 1500; 21.

Društvo Sv. Cirila in Metoda, št. 16, Johnstown, Pa.

Premenila zavarovalnino iz \$500 na \$1000 — Ana Govekar, 80; 10262; 1000; 34.

Društvo sv. Alojzija št. 18, Rock Springs, Wyo.

Suspendirani od bolniške podpore Frank Vehar, 03; 5999; 1000; 18.

Društvo sv. Jožefa št. 20, Gilbert, Minn.

Pristopil: Frank Erchull, 06; 22046; 500; 16.

Društvo sv. Jurija, št. 22, So. Chicago, Ill.

Pristopila: Milka Lenich, 01; 22045; 1000; 21.

Suspendirani: Peter Mordus, 73; 1567; 1000; 29. Jos. Mavretič, 68; 1573; 1000; 33. John Jamarčič, 95; 17569; 1000; 19. Nikola Grahovac, 74; 14094; 1000; 37. Luka Grahovac, 76; 7579; 1000; 31. — Polona Mauretčič, 73; 8857; 500; 33. Marija Grahovac, 78; 8847; 1000; 40.

Društvo sv. Ime Jezus, št. 25, Eveleth, Minn.

Prestopila: Mary Vrhovnik, 95; 2204; 250; 26.

Društvo sv. Štefana, št. 26, Pittsburgh, Pa.

Črtan: Leopold Kovarič, 97; 21476; 1000; 24.

Prestopil k društvu št. 68, Monessen, Pa. — Andrej Jagodnik, 73; 6230; 1000; 33.

Društvo Marija Zvezda, št. 32, Black Diamond, Wash.

Zopet sprejet: Anton Maljevac, 85; 16808; 1000; 28.

Premenila zavarovalnino iz \$1000 na \$1500 — Mary Taškar, 96; 19530; 1500; 20.

Društvo sv. Alojzija, št. 36, Conemaugh, Pa.

Suspendirani: Martin Matušich, 94; 19075; 250; 24.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, Ohio.

Premenil zavarovalnino iz \$250 na \$1000 — Anton Braunselj, 87; 19465; 1000; 35.

Črtan: John Marolt, 89; 15875; 100; 23.

Suspendirani: Anton Bohte, 84; 18301; 1000; 31. Amalija Boh-te, 87; 18302; 1000; 28. Anton Bavdek, 03; 20151; 1000; 16. Joseph Bavdek, 00; 18358; 1000; 16. John Campa, 92; 14166; 1000; 19. — John Intihar, 73; 12916; 500; 37. John Kromar, 74; 14449; 500; 40. John Lunder, 97; 17240; 500; 16. Joseph Opeka, 91; 12166; 1000; 20. Louis Sever, 02; 19885; 1000; 16. Anton Vintar, 88; 19165; 500; 29.

Društvo sv. Mihaela Arhangela, št. 40, Claridge, Pa.

Zopet sprejet: Manda Mič, 85; 9544; 500; 21. Paul Mič, 75; 5628; 1000; 31.

Društvo sv. Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo.

Pristopil: Dominik Zakrajšek, 95; 22050; 1000; 27.

Društvo sv. Alojzija, št. 43, E. Helena, Mont.

Suspendirani: Steve Eriga, 94; 17535; 1000; 19.

Društvo sv. Martina, št. 44, Barberton, Ohio.

Pristopil: Stefan Trenta, 84; 22027; 500; 38.

Suspendirani: Anton Grum, 01; 20952; 500; 20.

Društvo sv. Jožefa, št. 45, Indianapolis, Ind.

Pristopili: Louis Procenar, 82; 22021; 500; 40. Frank Hren, 84; 22032; 1000; 36.

Suspendirani: Josip Lambert, 98; 19978; 1000; 21.

Premenila zavarovalnino iz \$500 na \$1500 — Neža Brodnik, 82; 10571; 1500; 32.

Društvo sv. Petra, št. 50, Brooklyn, N. Y.

Pristopil: Anton Zagar, 96; 22044; 350; 26.

Društvo sv. Jožefa, št. 53, Little Falls, N. Y.

Suspendirani: Frank Čuk, 89; 20219; 500; 30.

Društvo sv. Roka, št. 55, Uniontown, Pa.

Umrli: Frank Mič, 69; 1085; 1000; 34.

Društvo sv. Petra in Pavla št. 66, Joliet, Ill.

Pristopila: Mary Britz, 96; 22029; 1000; 26.

Suspendirani: Anton Kosmač, 91; 20656; 1000; 29.

Društvo Isus Prij. Malenih št. 68, Monessen, Pa.

Pristopila: Katarina Kunder, 05; 22043; 500; 17.

Društvo "Zvon", št. 70, Chicago, Ill.

Pristopil: Frank Retel, 06; 22033; 1000; 16.

Suspendirani: Anton Beribak, 82; 20165; 250; 37.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 71, Collinwood, O.

Pristopil: Frank Mohorich, 82; 22024; 1000; 40.

Zopet sprejeti: Anton Jerman, 89; 14601; 1000; 22. Frank Boyba, 83; 10397; 500; 25. Frančiška Boyba, 87; 14301; 1000; 24. Joseph Setina, 80; 15630; 1000; 32. Mary Setina, 91; 15888; 500; 21. John Žužek, 92; 17267; 1000; 21.

Suspendirani: Mihael Smrtnik, 72; 1806; 500; 31. Tomaž Kocjan, 74; 18330; 1000; 42. Danijel Oblak, 81; 14929; 500; 31.

Društvo sv. Barbare, št. 72, Taylor, Pa.

Umrli: Anton Ajnik, 80; 12064; 1000; 31.

Društvo sv. Jožefa, št. 76, Oregon City, Ore.

Suspendirani: Frank Pavločič, 82; 7601; 1000; 25.

Društvo sv. Rešnega Telesa, št. 77, Greensburg, Pa.

Suspendirani: Frank Zupancic, 87; 20962; 250; 33.

Društvo sv. Alojzija, št. 78, Salida, Colo.

Suspendirani: Jakob Butala, 94; 19665; 1000; 24. John Drobnic, 73; 7649; 1000; 34.

Društvo sv. Jerneja št. 81, Aurora, Ill.

Prestopil k društvu 104, Chicago, Ill., John Verbie, 88; 17832; 1000; 28.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 82, Sheboygan, Wis.

Umrli: Anton Suša, 81; 10398; 1000; 27.

Društvo sv. Andreja, št. 84, Trinidad, Colo.

Pristopil: Ivan Čekada, 93; 22005; 1500; 299.

Društvo Orel, št. 90, New York, N. Y.

Pristopila: Anton Tomer, 78; 22048; 500; 44. Paula Birk, 98; 22049; 500; 24.

Društvo sv. Roka, št. 94, Waukegan, Ill.

Pristopil: Mihael Novak, 94; 22030; 1000; 28.

Društvo sv. Frančiška, št. 99, Moon Run, Pa.

Pristopil: George Pivk, 06; 22034; 1000; 16.

Suspendirani: Mary Kogovšek, 73; 18649; 500; 45.

Društvo sv. Feliksa, št. 101, Walsenburg, Colo.

Zopet sprejet: Louis Watta, 95; 21378; 1000; 26.

Suspendirani: Nick Majetič, 86; 18692; 1000; 30. Jos. Butarac, 88; 21193; 500; 32.

Premenil zavarovalnino iz \$1000 na \$1500 — Lovrene Kapušin, 90; 14032; 1500; 33.

Društvo sv. Marije Vnebovzeta, št. 103, Collinwood, Ohio.

Zopet sprejeta: Mary Gros, 88; 19617; 1000; 30.

Suspendirani: Josephine Dolgan, 83; 18942; 500; 35. Ana Grbic, 79; 15122; 500; 33. Mary Jene, 76; 17334; 500; 37. Frances Odlašek, 85; 19504; 500; 32. Mary Nagode, 00; 18693; 500; 16.

Umrli: Mary Novak, 84; 16473; 1000; 28.

Društvo sv. Martina, št. 105, Butte, Mont.

Prestopil k društvu št. 43, East Helena, Mont. Frank Rihtar, 1883; 13385; 1000; 26.

Društvo sv. Jurija, št. 111, Leadville, Colo.

Pristopila: Johana Hočevar, 83; 22035; 1000; 35. Ignac Hočevar, 04; 22036; 1000; 18.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 112, Kitzville, Minn.

Prestopila k društvu št. 25, Eveleth, Minn. Helena Suštersič, 03; 20999; 1000; 18.

Društvo Slovenec, št. 114, Ely, Minn.

Pristopili: Frank Dergatz Jr, 98; 22053; 500; 24. John Gerneck, 92; 22055; 500; 30. Matt Bavdek, 87; 22054; 1000; 35. Louis Perušek, 85; 22052; 500; 37. Ana Pópovich, 06; 22028; 550; 16.

Društvo sv. Štefana, št. 117, Sartell, Minn.

Suspendirani: Andrew Zupan, 77; 21375; 500; 44.

Društvo sv. Ane št. 119, Aurora, Ill.

Pristopila: Caroline Jeraj, 88; 22047; 500; 33.

Društvo sv. Marija Čistega Spočetja, št. 120, Ely, Minn.

Pristopile: Marija Pavličič, 79; 22020; 1000; 42. Marija Skube, 82; 22019; 500; 40. Franca Selchar, 01; 22025; 500; 21. Justina Terlep, 03; 22026; 1000; 19. Mary Turk, 03; 22042; 1000; 18. Kate Kramer, 99; 22041; 1000; 23.

Spremembe med društvi in Jednoto za mesec april.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Društvo sv. Jožefa, št. 139, Cadillac, Mich.

Pristopili člani k novo sprejetemu društvu: Frank Štajer, 05; 22003; 1000; 17. John Plantz, 03; 22002; 1000; 18. Frank Novak, — 01; 22001; 1000; 21. Max E. Miller, 88; 22000; 1004; 34. John Klobucher, 1900; 21999; 1000; 22. Jo. S. P. Grahek, 77; 21998; 1000; 46. Jos. B. Grahek, 99; 21997; 500; 23. Mary Grahek, 79; 21996; 1000; 42. Mary Grahek, 06; 21995; 500; 16.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo: prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovalna svota, četrta razred. J. Pishler, gl. tajnik

Dopisi.

Reading, Pa.

Zadnje nedeljo sem se odločil, da sem pregledal letnice naše mladine, kdaj jih poteče rok, da morajo pristopiti v odrasli oddelki. Kolikor sem mogel priti na sled, sem pronašel, da moramo v tem letu presaditi v našem bujnem vrtu mlade evetke, ker pa prvotne pristopne karte za otroke so bile toliko pomanjkljive, da niso zahtevale dan in mesec rojstva otroka, nego le leto. Temu sem se trudil, kolikor mi je bilo le mogoče od zadnje konvencije, toda deloma sem prišel na sled, deloma pa še danes ne.

Pravila mladinskega oddelka velevajo v 6. točki: "Vsak član mladinskega oddelka mora pred ali na svoj šestnajsti rojstni dan vložiti prošnjo za vstop v odrasli oddelki Jugoslovanske Katoliške Jednote na podlagi običajne lestvice, ki je v veljavi za odraslo članstvo za starost 16 let. Zdravniška preiskava se ne zahteva kot za pogoj te spremembe, izvzemši, če svota zavarovalnice presega svoto \$500 (petsto dolarjev), v katerem slučaju mora tak otrok biti zdravniško preiskan, kakor drugi odrasli člani. Otroci, ki pristopijo iz mladinskega v odrasli oddelki JSKJ., so prosti pristopnine in plačajo le redni, eventualno izredni assessment v smislu lestvice National Fraternal Congressa. Upravičeni so do posmrtnih in poskodnih, kakor tudi do podpore za poskodbne takoj po pristopu iz mladinskega oddelka v odrasli oddelki, za bolniško podporo po \$1.00 na dan pa po preteku 60 dni po pristopu iz mladinskega oddelka. Otroka, ki ne naredi prošnje za odrasli oddelki, kot določajo ta pravila, se smatra črtanega in izgubi vse pravice v mladinskem oddelku; certifikat takega otroka postane neveljaven. Če pozneje želi postati član Jednote, mora pristopiti kot novi prostec, koji pristopi v odrasli oddelki JSKJ."

Torej, cenjeni sobratje in sestre, gotovo vam je znano, kdaj se iztekajo leta vaših otrok. Kadar veste, da hočete dopolniti 16. leto, prijavite to meni; ako pa kateri še ni izpolnil šestnajstega leta in bo star mogoče prihodnji mesec, prijavite to takoj, kajti gre le za vašo korist.

Nadalje sem že večkrat opominjal vse one, kateri imajo na svojih certifikatih dediče, katerih že ni med živimi, da takoj poravnate, kajti ne vemo danes, kaj nas doleti jutri, in potem nastanejo velike sitnosti, da jih je s težavo uravnati. Akoravno se uravnajo, nikoli se ne zadovoljstvo.

Torej še enkrat apeliram na članstvo društva sv. Jurja št. 61 JSKJ., da vsi, kateri imate otroke v bližini 16 let, jih prijavite meni o pravem času, da se jih presadi v odrasli oddelki, ker po šestnajstem letu morajo potem plačati pristopnino in pa zdravniško preiskavo. Ako kateremu manjka še par mesec, to nič ne dě, smatra se ga za starega 16 let.

Upam, da boste vpoštevali moj apel in se ravnali po njem, ker s tem boste koristili sami sebi in se izognili nepotrebnih stroškov. Končno pozdravljeni!

John Pezdire, tajnik.

Sheboygan, Wis.

Društvo sv. Janeza Krstnika št. 82 JSKJ. je imelo dne 23. aprila dramatično predstavo in igro v prid družbene blaginje. Zabahva se je dosti dobro obnesla. V lepem številu so nas obiskali rojaki. Tem potom se zahvaljujemo vsem, kateri so nam darovali za naše društvo.

Cenjeni sobratje, sami veste, da je naše društvo v bolj slabem položaju, ker se ne potrudite do društevnihih sej. Zatorej vas prosim, da se vdeležite prihodnje se-

Zaprta v ledenici.

Resničen doživljaj. Poroča E. J. Smith, Cape Town, Južna Afrika.

Pred nekako štirimi leti, ko je bil izvoz mesa iz Južne Afrike v polnem cvetu, je obstajalo moje delo, namreč ono mesnega inšpektorja, v tem, da sem pregledoval meso pobitih živali ter gledal na to, da je bilo prosto bolezenskih kaži, kajti eksportirati se je smelo le meso, ki je bilo v vsakemu pogledu zdravo. Nato se je opremilo meso z vladnimi veterinarskim znakom ter odvedlo iz klančnice v ledenico ter ga držalo tam, dokler ni bilo pripravljeno na eksport.

Nekega dne se je našlo, da se je nabralo precejšnje število govedin v ledenici, ne da bila trupla preprečena s potrebnimi vladnimi izkaznicami. To meso je bilo treba odposlati v teku par dni in vsled tega sem dobil naročilo, naj grem v ledenico ter opravim vse potrebno.

To se je zgodilo neke sobote popoldne in od dveh sem bil na mestu in pripravljen, da pričnem s svojim delom. Meso je viselo in ležalo v enem izmed prostorov ledenice in takoj sem videl, da imam težko nalogo pred seboj. Temperatura v notranjosti tega prostora je znašala deset stopinj Fahrenheit ali dva in dvajset stopinj pod ničlo po Celziju in vsled tega je bilo nemogoče ostati v dotičnem prostoru več kot dvajset minut ob istem času. Izjemo dveh črnecev, kojih eden, po imenu Jonas, se je nahajal pri meni, ni bilo v celem poslopiju nikogar na delu, z izjemo uradnikov, ki so bili zaposleni v uradu zgoraj.

S svojimi črnecev sva se lotila dela in več kot enkrat sva morala oditi ven na hodnik, da se nekoliko ogrejeva. Nakar sva odšla zopet na delo. To je trajalo približno do tri četrt na tri. Bil sem zaposlen ravno v nekem kot prostora z markiranjem govedine in z Jonasom sva ostala tam dalj časa kot ponavadi. Približno štirideset minut pozneje me je prosil Jonas, če sme iti ven, ker se je čutil popolnoma premrznem. Jaz nisem čutil nič boljše, a ker sem hotel zaključiti svoje delo v čim najkrajšem času, sem mu dovolil iti ven ter mu rekel, da mu bom sledil v par minutah. Ko je dospel Jonas do vrat, sem ga čul vsklikniti:

— Gospod, zaprta sva, — Neumnost, — sem vskliknil jaz. — Kako more priti do kaj takega?

Ker pa je še vedno ustrajal pri svoji trditvi, sem odšel jaz sam k vrtaču ter našel, da je imel le preveč prav. Bila sva v resnici zaklenjena v ledenico. Prva misel, ki se je pojavila v meni, je bila: — Upravitelj ledenice ve dobro, da delava tukaj in on gotovo ne bo dopustil, da bi ossala tukaj zaprta ter zmrznula, kot govedina, katero smo pregledovala.

Ali so bila vrata zaprta le za časno? V takem slučaju bo gotovo prišel kak človek ter naju izpustil ven. To sem pojasnil Jonasu, a on ni soglašal z menoj ter ponavljal žalostno:

— Gospod, z nama je konec... Bil je v resnici strašen položaj, v katerem sva ase nahajala, kajti če so naju ljudje v resnici zaprta v ledenico ter odšli, je pomenjalo to, da ne bodo odprli vrat do ponedeljska zjutraj. Do takrat bi midva predstavljala že davno "mrtvo meso", popolnoma zamrznjeno ter pripravljeno, da

par delalo in par stavkalo, ker škoda nam je vsem enaka. Oni, ki delajo v House Coal Mine, pravijo: mi delamo v majni, kjer se koplje premog za hiše, nam ni treba biti doma! — Kaj pa je s tistim premogom, ki ga nalagajo v kare in pošiljajo naprej. Kaj mislite, da nam tisto ne škoduje? — Nie ne rečem glede onih, ki kopljejo premog za domačo porabo, ali koliko vas je, ki delate v takih premogokopih? Vi delate škodo nam in samim sebi! Bratje, ali zastavkamo vsi, ali pa nobeden!

John Brunskole.

DAROVJI ZA ŠTRAJKARSKI SKLAD.

V štrajkarski sklad, katerega je v prejšnji številki tako lepo poročil glavni tajnik ter sam dal drugim vzgled, je tudi uredništvo "Glas Naroda" darovalo \$25.00.

se tudi najina trupla opremi z vladnim pečatom. V resnici razveseljiva misel!

Povsem jasno je bila prva misel, ki mi je šnila skozi glavo, da najdem sredstva, kako priti ven. Čakati leno na rešitev bi ne pomenjalo nič drugega kot pospešiti našino pogibelj.

Jonas in jaz sva pričela vsled tega iskati po ledenici kako orodje, s pomočjo katerega bi mogla priti ven. Beg je bil seveda zamudno podjetje, kajti vrata so bila debela nekako devet inčev, zunanja in notranja stran po en inč in izolacija sedem inčev. Po dolgem iskanju sva našla kos železne cevi približno en inč in pol v premeru ter dva črvelja dolge. Ta dolga cev se je izkazala kot naša rešiteljica.

S tem improviziranim orožjem sva pričela napadati vrata. Potekli sta čeli dve uri predno nama je posrečilo razbiti notranji les vrat. Skozi ves ta čas pa je bilo treba številnega prigravarjanja, da se je Jonas sploh lotil dela, kajti bil je strašno poparjen ter prepičan, da bova zmrznila v ledenici. Ko pa se nama je posrečilo priti skozi izolacijo, je postal pogumnejši ter mi boljše pomagal kot prej. Mučila sva se na vse pretege, a ustrajala, dokler nisva videla zunanje plasti vrat. Ta zunanja stran je bila najtrši oreh, a končno sva bila nagrajena s tem, da sva zapazila luč skozi luknjo, katero sva napravila v lesu. Podvojila sva svoje napore in končno je bila luknja tako velika, da je mogel Jonas splezati skozi njo. Jaz sam sem močnejši in treba je bilo povečati luknjo, predno sem mogel prilezti skozi njo. Zagotavljam vam, da sem bil izvanredno vesel, ko sem bil enkrat izven smrtonosne ledenice. Tako Jones kot jaz sva bila na koncu svojih moči. Še nekaj časa v onem strašnem mrazu in nobene moči bi ne imela več, a nadaljujema z delom. Jaz sem dihal le s težavo ter čutil bolečine v prsih pri vsakem dihu. Kljub velikemu naporu pri delu, so bili moji udje vsi zamrznjeni. Prepičan sem, da me je rešilo le trdo delo, ko sem skušal priti iz ledenice ter razbiti vrata.

Kakorhitro sva bila enkrat na hodniku, kjer je bila temperatura višja, čeprav še vedno pod ničlo, sva pričela čutili gorkejšo in tudi bolečino v prsih so nekoliko ponehale. Kljub temu pa nisva bila na varnem. Ledenica, iz katere sva ušla, se je nahajala pod zemljo in na hodnik, na katerega sva pribežala, so se odpirale številne nadaljne ledenice in na koncu hodnika so se nahajala vrata, vodeče navzgor. Pričela sva teči sem in tja, da se še bolj ogrejeva ter sklenila nato lotiti se tudi onih drugih vrat, ki so bila priav tako močna in debela kot ona, vodeča v ledenico, iz katere sva ušla. Kakorhitro bi prodrla skozi druga vrata, bi bila na varnem.

Pričela sva vsled tega razbijati ta druga vrata, a kmalu prišla do prepičanja, da imava le malo upanja, da pričeva tudi skozi ta vrata. Pozneje, ko je Jonas sam razbijal po vratih, sem pričel hoditi hitro gorindol, da spravim nekaj življenja v svoje premlaude. Naenkrat pa je Jonas prenehel razbijati in videl sem, da prisluškuje. Pridružil sem se mu in povedal mi je, da je nekdo na drugi strani. Jaz pa sem mislil, da se moti, kajti noben sum ni zadel na moje uho.

Gospod, nekdo je zunaj, — je ponovil črncev in v istem trenutku so se vrata odprla. Bil je eden izmed dveh strojnikov, zaposlenih v napravi ter je skoro omedlel od presenečenja, ko naju je videl. Povedal nama je, da je čital toplomere v sosednem hodniku, da je čul neki sum in skleplil preiskati celo stvar. Šel je po ključe, odprl vrata ter našel naju.

Ko sva prišla po stopnjicah navzgor, sem videl luči v uradu. Bila je sreča za naju, da so delali tako pozno v noč. Eden izmed uradnikov je zrl na mene kot da ima pred seboj duha. Pozneje mi je rekel, da je čital o Rip Van Winklu in da je videl tudi večkrat Miklavža, da pa sem jaz v onem trenutku predstavljal neko čudno mešanico teh dveh. Temu pa se ni bilo treba dosti čuditi, po šestih urah v ledenici, Ubogi Jonas! Edna tolažba, katere je bil deležen, je obstajala v lovtipu, da se je izpremenil v "belega" moža.

Upravitelj uprave je bil zelo zmirljen ter pojasnil celo zadevo s tem, da je mislil, da sva midva že opravila svoje delo ter odšla domov. Črncev, ki je opravljal službo čuvaja, je očitno kmalo nato zaprl vrata ter odšel domov. Najbrž se mu ni zdelo vredno pogledati, če je še kdo v notranjosti dotične ledenice, čeprav je bil ključ še vedno v ključavnicah ter bi moral vsak kolikaj inteligentni človek spoznati, da je še vedno nekdo notri. Njegova brezskrbnost ali bedastoča bi kmalu zahtevala moje življenje in ono Jonasa.

Dali so mi močnega žganja ter me spravili v posteljo, kjer sem se ogrel, a o spanju ni moglo biti govora. Brezpečnost me je mučila skozi štiri nadalje mesece, kajti v postelji sem moral sedeti ter loviti sapo. Zdravnik mi je rekel, da je kri v majhnih žilah pljuče zmrznila in da me bodo pljuča mučila skozi celo nadaljnje življenje. Imel je prav, kajti od onega časa naprej me vedno muči naduha.

Jonas ni trpel tako hudih posledic kot jaz, a kadar sem mu pozneje omenil ta doživljaj, je zmalaj z glavo ter rekel zamišljeno: — O, bos! — V tem sem popolnoma soglašal z njim, kajti če bi ne našla onega kosa železne cevi, bi brez dvoma zmrznula v ledenici.

To in ono

Kako živi novi papež.

Novi papež Pij XI. je zelo delaven človek. Vstaja ob polseh zjutraj, ob pol osmih pa čita mašo. Četr ure pozneje zajtrkuje. Ob osmih pričema z delom. Ob devetih sprejema poročila svojih tajnikov in vatiških uradnikov. — Vsak dan ranez ob torkih in petkih, ko se peča le z najimi in samo cerkvenimi posli, je pri njem od devetih do desetih navadno državni tajnik. Ob desetih se začnejanjo avdijske, ki trajajo do pol dveh popoldne. Nato obeduje. Kuha se za njega na milanski, in ne na rimski način. Okoli treh popoldne se vozi v park in givne vatiškanske vrtove, kjer se ustavlja redno pred kapelico hurske Matere Božje, kjer pomoli. Potem se izprehaja po vrtu, nakar se vrača v Vatikan, kjer sprejema obiske do pol devetih. Nato večerja. Po večerji pa čita do polnoči. Zadnje tedne čita zelo mnogo, ker študira tajne spise, ki mu jih je zapustil njegov prednik papež Benedikt XV. Proučuje jih redoma sam in redkokdaj vpraša koga za pojasnila.

Pustolovščine ruske dvorne dame.

Te dni so aretirali v Berlinu bivšo rusko dvorno damo heer ruske generala Skarjatina in ruske princezine Lubanova, ki se je v rani mladosti poročila z nekim ruskim generalom, toda te poroke je bilo kmalu konec. Pozneje se je poročila z nemškim šabnim zdravnikom dr. Berrischeom. Ker je dobivala od svojih roditeljev, ki so imeli v Rusiji ogromno posestvo, veliko denarne pomoči, je živela z novim mozem v sijajnih razmerah. Po smrti dr. Berrischea je ostala tudi med vojne v Nemčiji, ker je postala nemška državljanka. Denarna pomoč od doma je počasi prenehala. Vdova si je služila denar s tolmačenjem ruskega jezika v raznih ujetniških taboriščih. Ruska revolucija je prekinila med njo in njenimi stariji vse vezi. Vesela vdova pa se nikakor ni mogla uživati v revščino, zato se je spoznala z ruskimi emigranti, ki so ji posejevali večje svote. Toda to ji je bilo premalo. Pričela je krasti kožuho vino in dragocenosti ter oškodovala na ta način več ruskih družin za večje svote. Ko se je te dni vrnila iz Kelmorajna, kjer je prodala zopet par ukradenih dragocenosti, so jo na berlinskem koledvoru aretirali in izročili sodišču.

ROJAKI NAROČAJTE NA "GLAS NARODA" NA VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V XDR. DEŽAVAN.

Iz Slovenije.

Izpremembe v državni službi.

Imenovana sta: začasni okrožni zdravnik dr. Karel Brabec v Rogatecu za definitivnega okrožnega zdravnika na dosedanjem službenem mestu in tajnik okrožnega agrarnega urada v Murski Soboti Ernest Bratuž za tajnika pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru.

Policijski svetnik dr. Ivan Senekovič je na lastno prošnjo od policijskega ravnatelstva v Ljubljani premeščen v službovanje kot referent za policijske zadeve k okrajnemu glavarstvu v Celju. Ignacij Pelhan, pisar pri okrožnem agrarnem uradu v Mariboru, je podal ostavko na državno službo.

Carinski posrednik v Ljubljani Just Riščanec je glasom objave generalne direktcije carin imenovan za carinskega posrednika pri glavni carinarnici v Mariboru. Davčni upravitelj Viljem Wolf v Kamniku je stalno upokojen.

Oskrbnina v bolnicah.

V smislu sklepa zdravstvenega odbora za Slovenijo se je v ženski javni bolnici v Novem mestu zvišala dnevna oskrbnina za 3. razred na 10 Din, na 2. razred na 35 Din, za 1. razred pa na 50 Din.

V javni bolnici usmiljenih bratov v Kandiji za 3. razred na 9 Din, za 2. razred na 35 Din, za 1. razred pa na 50 Din.

25letnico svojega službovanja

je slavil Matija Žnidaršič, oskrbnik ljubljanske jahalnice.

Obrotna razstava v Mariboru.

Kakor že znano, priredi Slovensko obrtno društvo v Mariboru veliko pokrajinsko obrtno razstavo, katere se bodo lahko udeležili vsi obrtniki in industrijalci kot ravstavljalci, ki imajo svoje bivališče na ozemlju bivše Štajerske, v Prekmurju ali v Mežiški dolini. Razstava se vrši, kakor poročajo iz Maribora, v času od 8. do 17. septembra. Najemina za razstavne prostore je zelo nizka, tako da je vsakemu obrtniku dana možnost, da se razstave udeleži. Eventualni čisti dobiček razstave je namenjen za ustanovitev vajeiškega doma v Mariboru.

Neznan utopljenec.

V Mostah pri Ljubljani so potegnili iz Ljubljanske truplo približno 60 let starega možkega, katerega identiteto ni bilo mogoče dognati. Neznanec je pri mestni klančnici skočil v Gruberjev prekop; tako govoré nekateri.

Nesreče in nezgode.

Franciška Bončar, posestnica v Dvoru pri Št. Vidu nad Ljubljano, je spravljala doma na oder otepe. Ko je šla po lestvi, je padla vznak in si zvilila pri padcu levo nogo.

Marijeta Oreš, 69letna zabeznica, stanujoča za Gradom v Ljubljani, je v hiši Glasbene Matice tako nesrečno spodsnila, da se je težko poškodovala po glavi. Prepeljali so jo z rešilnim vozom v bolnico.

Franc Potrebni, posestnik iz Prežanjskih njiv, je popravil doma streho. Vsled neuprevidnosti je padel na tla in si zlomil levo nogo.

Marija Krašovec, posestnikova žena z Vrtnike, si je pri padcu raz lestev zlomila desno roko.

Vlomi in tatvine.

Neznan zlikovec je vlomil pomoči v poštni urad v Limbušu pri Mariboru in odnesel za več tisoč dinarjev znan.

V prodajalno Konsumnega društva v Fali so vdrl vlomilci in porablili za 18.000 dinarjev manufakturnega blaga.

V Litiji so doslej neznanj tatovi vlomili v Damjanovo trgovino in odnesli blaga v vrednosti 16.000 kron.

Orožniki iz Podnarta so nedavno ob treh zjutraj naleteli na več možkih, ki so nesli 85 kilogramov težko vrečo moke. Ko so zagledali orožnike, so pobegnili, ukradeno moko pa pustili ležati na tleh.

Povodnji; velika škoda.

Iz raznih krajev prihajajo poročila, da so vsled trajnega deževja zelo narastle reke in potoki. Sava je na mnogih krajih stopila iz svoje sturge, istotako Ljubljanska. Pri Planini je povodnj po-zročila znatno škodo. Kakor poročajo iz Celja, sta Savinja in

Francoski konzulat v Ljubljani.

Kakor se poroča iz Beograda, je zaprosila francoska vlada pri zunanjem ministru, da sme osnovati v Ljubljani francoski konzulat. Jugoslovanska vlada je prošnji ugodila. Za konzula je določila francosko zunanje ministristvo Pavla Henrija Placha, sedaj uradnika pri francoskem generalnem konzulatu v Napolju.

Povratak vojnih ujetnikov iz Rusije.

V zadnjem času prihajajo zopet številni transporti naših ljudi, ki so zaostali v Rusiji. Zadnji transporti so dospeli preko Vladivostoka in Trsta. V zadnjem je bilo 107 oseb, med njimi 44 žen in otrok. Eden je pripeljal ženo Ruskinjo in šest otrok, ki mu jih je ta porodila v Rusiji.

Novi most čez Muro.

Novozgrajeni most čez Muro pri Verzeju, oziroma Doklečevju, je bil 9. aprila slovesno blagoslovljen ter izročen javnemu prometu. S tem je ustrezno nujni življenski potrebi našega Prekmurja, ki dosedaj ni imelo nobene direktne zveze s Slovenijo.

Protestni shod nižjih državnih uslužbencev.

Nižji državni uslužbenici so sklenili v mestni posvetovalnici v Ljubljani shod, da protestirajo proti vladni naredbi, po kateri izobne draginske doklade vsi oni nižji uslužbenici, ki plačajo od svoje imevine več kot 5 Din neposrednega davka. Sprejeta je bila resolucija, v kateri se podarja, da je ta naredba protisocialna, ker onemogoča vsem, ki bi želeli ustvariti si lasten dom, ravno zato, da bi si rešili draginske doklade. V resoluciji se zahteva, naj se ne dela razlike med višjimi in nižjimi uslužbenici ter da ostane v veljavi člen 6. dosejanje odredbe, ki odteguje draginske doklade samo onim, katerih rodbine živé na lastnih posevstvih izven službenega kraja.

Seja združnih načelnikov.

V Ljubljani se je vršila pod predsedstvom zveznega načelnika Franchettija seja naselovkov obrtnih združenj, katere se je vdeležil tudi pristav trg. in obrt. zbornice dr. Pless. Navzoči so bili skoro vsi združni načelniki. V živalni debati se je razpravljalo o zakonu za zaščito delavcev, ki je zelo pomanjkljiv in se mu vidi, da niso bile prej zaslišane strok. organizacije. Tako je za naše razmere nesprejemljiva določba, da se smatrajo za industrijska podjetja že vsi obrtni, ki zaposlujejo najmanj 15 oseb. Sklenila se je resolucija na ministristvo, naj se po kvalifikaciji industrijskega podjetja zahteva zaposlenost 20 oseb in uporaba električne, parne ali vodne sile. Enako živalna razprava se je razvila o vprašanju delavnega časa, glede katerega so se načelniki združenj izjavili za deseturni delavnik.

Od ženitovanjske pojedine v zapor.

Delavec Anton Oblak v Ljubljani se je poročil in na ženitovanjsko pojedino povabil tudi tovaršica Antona Dežmana, ki se je kmalu začel sukati okoli Oblakove žene. Med obema se je zaradi tega kmalu razvil prepir, tekom katerega se je Oblak zakradil v svojega nedostojnega tovaršica, ga podrl na tla in na tleh ležečemu zabodel nož v prsa. Dežmana so spravili v bolnico. Oblaka pa je odvedel stražnik namesto na ženitovanjsko potovanje v zapor.

Vlomi in tatvine.

Neznani storilec so vlomili v pisarno tvornice Vulkan v Kranju in odnesli težko blaginjo, v kateri pa je bilo k sreči samo okoli 2000 kron denarja.

Posestnik Rudolf Gestel iz Nemške Loke je bil napaden od dveh fantov, ko se je vračal domov s sejma. Napadalec sta mu pobrala ves denar, nakar sta pobegnila v črnemeljski gozd.

Dr Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

Othirih, ki je bil predzrejši od brata, je stopil predme z besedami: — Ti pač misliš, da si tako fantje v Davčah ovce, ki jih lahko prepeva vsak?

— Tako boš govoril, — se je ozglasil tudi Marks, — po čeli tvoji umazani dolini!

Pri tem sta se zopet šalila iz naše govorice in zopet omenjala pse, češ, da lepše govorijo ko mi, ki smo menda krščeni pred božjo kamenom. Govorila sta z velikim zaničevanjem, in prav ne spametno se mi je videlo zasramovanje naše govorice, ko sta se vendar sama posluževala besed, da ti je bilo, kakor bi požiral zdrobljeno steklo, če si ju moral poslušati.

Premagal sem svojo jezo in uhogal sem svojo pamet, ki mi je velela, da se ne gre pripraviti ali še celo pretepatvati z njima, ki sta mi bila bratrancea po materi in polubrata po nevesti. Tudi Lukež se morda ni bil tako prepričan, da ti je bilo, kakor bi požiral zdrobljeno steklo, če si ju moral poslušati.

Othirih se mi je postavil na pot ter vprašal: — Ali te je kaj v hlačah, kranjska glista? To bi rad vedel!

Tudi Marks bi bil ravnoste rad vedel, in Lukež žic nekaj govoril o tem, da vsega skupaj ne smeva prežeti.

Othirih je na vsak način zahteval, da se moram metati z njima. Marks pa je hotel, da bi se bili vsaj za prst vlekli, če že nimam poguma, da bi se metal z njima. Pristavil je, da moram imeti nekaj moči v sebi, ko se vendar ženim in ko ne sedim več pri slednici, v katero je našla mati mleka.

Govorica je postajala vedno bolj trpka. Lukež je že odložil svojo bisago, sčelak sukunjo ter si zavil rokave. Že je pljunil v svojo pest ter kazal tako, da je vedno pripravljen, udeležiti se pretepa, kakor se to spodobi nekdanjemu kiruržu in najsi je star že sedemdeset let. Pretila je nevarnost, da se sprinemo, hodi si da bi se bili metali, hodi si da bi se bili za prst vlekli.

Naša ljuba gospa z Malenskega vrha nam je prihitela na pomoč. Na kraj prepira je namreč prišla nevesta Margareta, katera je v trenutku izprevidela, da se hočemo stepiti, ker je prav dobro poznala ošabnost in razposajenost svojih bratov. Očela ju je in z ostro besedo zapodila z mesta. In čisto resnico zapišem, da sta Marks in Othirih izgubila ves pogum in da sta se svoje sestre zbalala, kakor sta se bila poprej zbalala svojega očeta. Se prista-vim: ko se je tako jezila, ko je izpovedovala svoja brata, je bila zala in se je dopadla mojim očem.

Se nekaj časa je hodila z nama, brčkone v namenu, da bi s tem zadrževala brata, da se ne vrnete in ne iščeta zopetnega prepira. Ko je bila prepričana, da je nevarnost preprečena, je obstala in vzela nekje iz oblike majhen zavitek. Zopet ji je kri obšla beli vrat in sramežljivo je iskala besede, ki naj bi jo bila izpregovila meni. Kakor veste, je bil oče Jeremija poudarjal, da ji govorica mojega domačega kraja ne teče gladko; Margareta je hotela pri slovesu pokazati, da ji ta govorica ni tuja. Molila je zavitek proti meni, mešala nekaj naših besed ter končala proseče: "Nemi, nemi!"

Vzel sem, ona pa je odhitela. Ko sem zavitek odvil, je tičal v njem kos pogače, a zavitek je bil v faoleteljski, kakor ga dajejo, posnemajo laško navado, neveste svojim ženinom.

Ponižno izgovorjeni "nemi" mi je zvenel še dolgo po ušesih in tudi potem, ko mi je bil Lukež razložil, da Tajčarji po Sorskem polju ravnatoko mešajo govorico, da po naše zavijajo nemške svoje besede.

Med daljšo potjo nisva doživela nič takega, kar bi bilo vredno, da bi se tukaj zapisalo. Hodila sva po isti poti, kakor prej, ko sva prihajala z Visokega. Na Svršnih ni bilo človeškega sledu. Samo pri studencu je bila še er-

na lisa, kjer so eigani onokrat kuhali. V celem gozdu ni bilo čuti glasu, in prav lahko bi bil zaspal, kdor bi bil legel na zemljo. Dospelvi za Blegaš, je visoko nad nama v šumi prav močno zapopolalo, kakor bi padala posekana debela k zemlji. Strmeč sva obstala, kaj če to biti? Počrez po bregu se je ropot širil in širil, dokler ni za streljaj nad nama prlomastil po gošči jelen, orjak in velikkan. Divjal je, kakor bi visel v zraku, a po hrbtnje bil položil rogovje, ki je bilo dolgo ko dolga mella.

— A si ga videl? — se je začudil Lukež. — Da sem imel pri sebi svojo mušketo, izstrelil sem je na njega, da bi se valjal po Prati! O jeji, to bi bil pogled!

Tako je se ohladil, ko sem mu odgovoril: — Kaj, ko bi zvedel škof Albrecht Sigismund? Ta bi ti že pokazal, kaj se pravi streljati njegove jelene!

— Ti visoki gospodje, — je tožil Lukež, — pridržujejo vse zase, kar je količkaj dobrega, nam beračem pa najslabšega ne privoščijo! Da bi jih vrag jema!

Pripovedoval mi je o pokojnem škofu Vidu Adamu, ki je na žalost laškim podanikom, sedel na škofiškem prestolu dolgo vrsto let. Bil je trd vladar. Vsak dan je hotel imeti višjo desetino, vse dni svojega vladanja se je pravdal s svojimi podložniki, da si ti morali nositi kožo sedaj v nemški Gradec, potem zopet na Dunaj in enkrat še celo k cesarju v Rogerspurk ali kako se že ta prokleti nemški kraj imenuje. Opravili niso nič, ker je bilo in bo zmerom tako, da cesar ne izkljuje očel ne škofu in ne najmanjšemu graščaku! Ali tudi naslednik Albrecht Sigismund ne bo dosti boljši, kar so že občutli podložniki v Železnikih. Sedem se jih je združilo, da so nekaj jelentov pobili. Ali je to kaj posebnega? Škof pa je obsodil vsakega da plačja stoindvajset tolarjev. Kdaj jih je jelen vreden? Ali plačati so jih morali, če niso hoteli k Miholu Schweiffstrickhu, ki daje slabo pijačo, slabo stanovanje!

Tako sva se razgovarjala, dokler nisva bila zopet na Visokem, kje je oče Polikarp prav rad vzel v vednost Jeremije Wulfingga odgovor. Tudi nočem zamoletati, da se mi je bilo tisto noč sanjalo o Margareti, njegovi hčeri.

V.

Bog obrača po svoje dogodke tega sveta, in le tisto se zgodi, kar hoče vsemogočna njegova volja!

Približal se je dan sv. Ahacija, in oče se je pripravil, da mi izroči svoj imetek. V teh dneh je govoril z mano več kakor navadno ter mi dajal nauke za prihod.

Pariški fragment.

Kadar človek sliši govoriti o Parizu, mu nehotne vstane pred očmi slika velikega mesta, polnega znamenitosti in umetnosti, polnega vsake diplomacije, mesta, ki v izvestnem oziru riše smeri evropskemu življenju. Damski svet vrhu tega takoj vidi celo tropo salonov, modnih kraljic in kraljev, diktatorjev, ki marsikateri dami povzročajo mnogobrojne skrbi, — zvestim kavalirjem pa pepelnico sušo.

Toda današnji Pariz ima še nekaj drugega, česar se človek ne bi nadejal. Trideset tisoč ljudi se tam danes peča s prerokovanjem po kartah, z razlaganjem sanj in s sličnimi "vedami".

Izmed teh tisočev je zanimiv zamorski čarovnik Jakob, ki ga je v Parizu pred kratkim vzela "nemila smrt". V okraju Batignolles je imel lastno hišo, peval pa se je z zdravljem. Pri svojem poslu ni rabil ne zdravil ne receptov, ampak je zdravil vse zgolj z močjo svoje besede. Klientov je imel nebroj, še več pa klientk, kakor rečeno, po Parizu kar mgoli. Vsakdanje realnost je ljudem pretrda, zato beže v kraljevo fantazijo, pa nasebijo se tako varljivo.

Med daljšo potjo nisva doživela nič takega, kar bi bilo vredno, da bi se tukaj zapisalo. Hodila sva po isti poti, kakor prej, ko sva prihajala z Visokega. Na Svršnih ni bilo človeškega sledu. Samo pri studencu je bila še er-

Razburljivi zdravniki.

Te dni se je vršila na Dunaju razprava, ki jo je vložil zdravnik dr. Haas proti spedičijemsku uradniku Pricu Kimmu, 21letnemu mladeniču, ki se je v neki brivnici izrazil o dr. Haasu sledeče: — Svam naj bo šufta in pogrezne naj se v zemljo, ker pusti svoje otroke stradati. — Na razpravi je prišlo do silno burnih prizorov. — Obtožence je v bistvu priznal vse besede, tajil je samo, da je rabil besedo "šuft". S svojo izjavo je hotel samo kritizirati čudno postopanje dr. Haasa s svojo ločeno ženo in obema otrokoma.

Zagovornik obtožence je predlagal dokaz resnice, ki ga je sodnik tudi dovolil in razpravo preložil. Nato je tožitelj dr. Haas izjavil, da ne odide poprej iz sodne dvorane, dokler ne odgovori na natolevanja obtoženčevega zagovornika, ki mu je očital, da plačuje za svoje otroke tako majhno vzdrževalno, da trpe naravnost glad. Sodnik ga je opozoril, da je razprava že končana, toda dr. Haas je nato zakričal: — Jaz moram sedaj govoriti in si ne pustim odvzeti besede od nikogar, tudi ne od sodnika! — Sodnik ga je nato kaznoval z globo 5000 k, nakar je dr. Haas postal še bolj razburjen ter vpil: — Kazen se plačam, a govoriti moram na vsak način! — Sodnik ga je posvaril, naj se pomiri in brzda, sicer ga bo moral kaznovati z zaporom. Dr. Haas pa ni hotel odnehati, ampak je še bolj kričal: — Zaprte me, rad grem v zapor, vendar pa moram prej zavrniti podla natolevanja svojega nasprotnika.

Nato se je obrnil proti občinstvu in imel nanj kratek nagovor, v katerem je naglašal, da je bil vedno najboljši oče in da otroci tudi sedaj ne stradajo. Bil je trenutek, ko je nastala nevarnost, da se zakadi v obtožence, kar pa je z veliko težavo preprečil njegov zastopnik. Šele po dolgem času se je zdravnik umiril in zapustil sodno dvorano.

Iz Jugoslavije

Jugoslovanski dijaki v Franciji. Kakor se poroča iz Pariza v Beograd, je bil člen krškega paketa glede sprejema jugoslovanskih dijakov francoskemu parlamentu predložen v odobrenje ter od zbornice tudi sprejet. Pri tej priliki je referent I. Reynaud poudarjal važnost in zanimanje, ki ga imata obe državi na tem, da se gotovo številno jugoslovanskih dijakov pripusti na francoske visoke šole. Dijaki, ki jih določa jugoslovanska vlada, imajo iste pravice, kakor dijaki domačini. Dovoljen pa je tudi poseben kredit v znesku 300.000 frankov za podporo jugoslovanskim dijakom. Rektor Sorbonne (univerze) M. Appell in minister prosvete Bernard sta se o napredku jugoslov. dijakov zelo poglobljeno izjavila in izražala upanje, da lodo dijaki, ki bodo Francijo kot drugo domovino spoznali in ljubili, širili v Jugoslaviji francosko kulturo.

Vsi smo vstali, še ženske v prtiličju. Te so klicale ljudi na pomoč in hrup so uganjale, da se je čulo gotovo do Loga. Oče je prihitel k nam z golim mečem v roki. Lukeža je postavil k oknu, da bi varoval hlev in zadnja vrata. Jaz in Juri sva morala k sprednjim oknom, da ne bi bil brezvarstva glavni vhod.

Velika nesreča v Macedoniji. Na železniki proti Uroševcu — Vučitrn se je zgodila velika železniška nesreča. Specialni vlak, ki vozi na tej progi, je zavozil pri Kačanški Klisuri v 6 delaveev, ki so delali na progi. Treje so bili mrtvi, ostali pa težko ranjeni.

Jugoslovanski izvoz v Egipt.

Jugoslovanska pooblašena trgovinska agencija v Port Saidu javlja zagrebški trgovinski zbornici, da se je leta 1921. uvozilo iz Jugoslavije v Egipt 231.303 metrskih stoti cementa in vrednosti 101 tisoč 58 egiptovskih lir, 1412 metrskih stotov fižola in vrednosti 2566 egipt. lir, 35.483 kub. metrov gradbenega lesa in vrednosti 18p tisoč 589 egiptovskih lir. Celokupni uvoz v Egipt iz raznih držav je znašal l. 1921. vrednost 55.507.984 egipt. lir, na Jugoslavijo odpade torej 289.801 egiptovskih lir.

Nesreča na morju.

Vsled silnega viharja se je med Sibensikom in Rogoznicjo prevrnila mala jadrnica, pri čemer so utonile tri osebe: en vojak, en ruski obmejni stražnik in en otrok.

Ženska na smrt obsojena.

Sodni stol v Ogulinu je kmeticio Janjo Turković obsodil na smrt na večih, ker je svojo možka s strihinom zastrupila. Obsojenka je prosila, da se ji smrtna kazen spremeni v doživotno ječo.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NA VEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V KOB. DRŽAVI

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJEJO ZPRAVJE V BRUŽINAH

Luhe Mrtove lase
može preprečiti in dati lasem
silo mehkoš, bujnost, in lepoto,
katero si vsakdo želi ako
nadenife

SEVERA'S HAIR POMADE

Izvršna, pripravna za nego las,
idealna, zdravična, in čista.

CENA 25c
Vprašajte v lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Razne vesti.

Zanimiv ljubezenski roman.

Pariški listi poročajo o sledeči ljubezenski zgodbi: Pred nekakimi tridesetimi leti je ušla popolnoma v plesni toaleti deklica iz višje pariske družbe iz hiše ni mogel nicesar več izvedeti o njeni usodi. Deklica je pobegnila k svojemu izvoljenemu, ki jo je poročil. Te dni pa je umrla njena mati Saloma Rothschild in ob tej priliki je prestopila "izžubljena hči". Z denarjem, z domače hiše, odkar je ušla. Deklica se je poročila z nekim krščanskim baronom ter ni pogrešala bogastva domače hiše, ki je postala sedaj last francoske republike, ker je pokojnica umrla v prepričanju, da ni deklice več med živimi. Tako je prišla francoska država v posest znamenite Rothschildove palače v Rue Balzac, ki hrani milijonske vrednosti na umetninah, slikah, taptah itd., in sicer le zato, ker je židinja stopila v zakon s kristjanom!

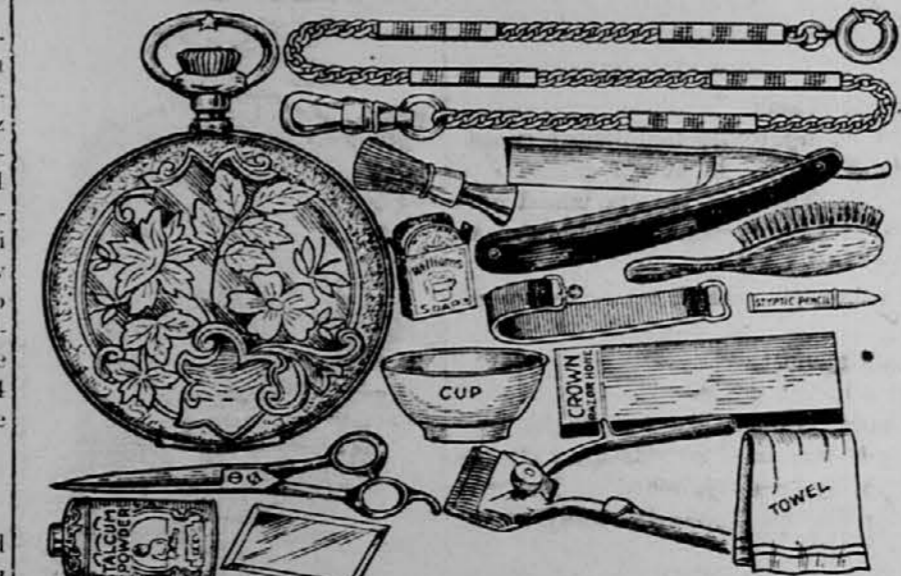
Pasje kopalisce.

V Parizu so ustanovili luksurno pasje kopalisce, v katerem je vse v marmorju in lesketajoče v sijaju. Kopalisce so parne in pršne. V kopaliscu je nastavljenih tudi vse polno maserjev in brivcev — za pse. Škoda, da ne pove poročilo, če so nastavili tudi služabnike, ki bodo sproti počistili, kadar bo privzdignil kak pes tace. Dobro bi bilo tudi, če bi nastavili moža, ki bi naštel vsakomur, ki ima denar za take neumnosti, topilih petindvajset, kadar bi pripeljal svojega "ljubečca" v kopalisce.

ADVERTISEMENTE.

NA PRODAJ
poceni kuhinjska oprava v gozdni kampi. Kateraga veseli delati pri dobri kompaniji, naj ne zamudi te prilike. — Obenem pa opozorim vse dolžnike, da se me spomnijo v najkrajšem času. — Anton Kacin, Box 547, Sheffield, Pa.

IZKORISTITE SE S TO IZVANREDNO 30-DNEVNO PONUDBO 15 PREDMETOV SAMO ZA \$8.95

Dragi čitatelj! Ali hočete dobiti to, kar vam ponujamo? Če hočete, prečitajte to pazno, da pripravite samega sebe, da lahko pripravite denar, če kupujete od nas.

1) Železniška ura izvanredne vrednosti, z najmočnejšim kolešjem in z dragulji; izoboren časomer. Obod je niklatno srebrn, krasno izdelan, kot vidite na sliki. Namenjena delavcem. Vsakdo bo zadovoljen žrjo mnogo let. (2) Polzračna veržica. (3) Prevratna britev. (4) Jermen. (5) Milo za britje. (6) Čopič za britje. (7) Kričnica za lase. (8) Antiseptični kamen, da zastavi kri v sluzaju, da se vrežite pri britju. (9) Štramba za britve. (10) Skodelca za milo. (11) Birske škarje. (12) Stroj za striženje. (13) Obrisača. (14) Škatlja pudra za po-britju. (15) Ogledalo.

Vsak teh predmetov je moškemu neobhodno potreben. Če jih imate, boste prejeli mnogo denarja. Vsak predmet, če ga kupite posamič, vas bi stal najmanj petkrat toliko. Danes pa lahko kupite vseh petnajst predmetov za SAMO \$8.95. ZAPOMNITE SI, da bo ta ponudba trajala samo trideset dni. Vsled tega ne odlagajte z dneva v dan, kajti v kratkem času bo naša zaloga izčrpana. Izrežite ta oglas ter ga pošljite nam, z enim dolarjem kot deposit. Ostanek boste plačali, ko boste dobili teh 15 predmetov na dom. Oni, ki naročajo izven Združenih držav, naj pošljejo v svoto.

Poslajte naročilo naravnost na
UNION WATCH CO., 748 No. Robey Str., Dept. 66, Chicago, Ill.

Pozor rojaki,

ki nameravajo potovati v kratkem v stari kraj in žele brzo dospeti na svoj rojstni dom.

Mi smo posredovali pri francoski družbi, da odredi poseben prostor za Jugoslovane na najboljšem parniku Paris, ki vozi samo 6 in pol dni iz New Yorka v Havre, torej do Ljubljane samo 10 dni.

Parnik Paris odpluje iz New Yorka

dne 14. junija
in potniki tretjega razreda bodo imeli sobe z dvema, štirimi in ne več kot šestimi posteljami, posebno jedilnico, najboljšo hrano in vino pri vsakem obzdu.

V Havre jih bo čakal poseben vlak, ki jih bo odvedel z vso prtljago vred naravnost v Trst. Na parniku ima vsak potnik do 200 funtov prtljage proste.

Izleta se vdeleži tudi Mr. L. Benedik, vodja tiskarne Glas Naroda, ki bo šel potnikom na roke. Vožnja tretjega razreda stane iz New Yorka do Trsta, vstevši vojni davek le \$113.85.

Izletniki naj se javijo, čimprej mogoče, da bomo zanje vse potrebno uredili. Kdor je pripravljen, da se tega izleta vdeleži, naj nam pošlje takoj aro, da mu boljši prostor preskrbimo.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — New York

—Adv't.

POZDRAV

Pred odhodom v staro domovino pozdravljam še enkrat svojo družino na Harwicku, Pa., in vse prijatelje in znance. Na svidenje v par mesecih! — Jožef Koprivnikar.

Brezplačno.

Kdor naroči kako knjigo, priložimo mu knjizico "NOVA POSTAVA" za ponesrečene delavce v Pennsylvaniji brezplačno, dokler nam / zaloga ne poidi.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
New York, N. Y.

IZKORISTITE SE S TO IZVANREDNO 30-DNEVNO PONUDBO 15 PREDMETOV SAMO ZA \$8.95

Drugi čitatelj! Ali hočete dobiti to, kar vam ponujamo? Če hočete, prečitajte to pazno, da pripravite samega sebe, da lahko pripravite denar, če kupujete od nas.

1) Železniška ura izvanredne vrednosti, z najmočnejšim kolešjem in z dragulji; izoboren časomer. Obod je niklatno srebrn, krasno izdelan, kot vidite na sliki. Namenjena delavcem. Vsakdo bo zadovoljen žrjo mnogo let. (2) Polzračna veržica. (3) Prevratna britev. (4) Jermen. (5) Milo za britje. (6) Čopič za britje. (7) Kričnica za lase. (8) Antiseptični kamen, da zastavi kri v sluzaju, da se vrežite pri britju. (9) Štramba za britve. (10) Skodelca za milo. (11) Birske škarje. (12) Stroj za striženje. (13) Obrisača. (14) Škatlja pudra za po-britju. (15) Ogledalo.

Vsak teh predmetov je moškemu neobhodno potreben. Če jih imate, boste prejeli mnogo denarja. Vsak predmet, če ga kupite posamič, vas bi stal najmanj petkrat toliko. Danes pa lahko kupite vseh petnajst predmetov za SAMO \$8.95. ZAPOMNITE SI, da bo ta ponudba trajala samo trideset dni. Vsled tega ne odlagajte z dneva v dan, kajti v kratkem času bo naša zaloga izčrpana. Izrežite ta oglas ter ga pošljite nam, z enim dolarjem kot deposit. Ostanek boste plačali, ko boste dobili teh 15 predmetov na dom. Oni, ki naročajo izven Združenih držav, naj pošljejo v svoto.

Poslajte naročilo naravnost na
UNION WATCH CO., 748 No. Robey Str., Dept. 66, Chicago, Ill.

ADVERTISEMENTS.

Pozor, potniki!

Potniki, ki prihajajo v New York, kaj lahko postanejo žrtev raznih zakonitih agentov, katerih je v New Yorku vse polno. Ko pride potnik iz vaka, ga obsujejo taki agenti in vsak ga hoče vzeti s seboj. Ako potnik reče, da je namenjen k nam, bo agent rekel, da je on naš zastopnik ter ga pelje v svojo pisarno. Tam potnik šele spozna, da ni prišel na pravo mesto. Če ima pri nas že aro in agentu to pove, mu jo agent takoj povrne. V takim slučaju bi nas agent seveda moral o tem obvestiti, da mu povrnemo izplačano aro; toda tega ne stori. Kako si tedaj tak agent povrne tak izdatok? Potnik mu ga plača na ta ali oni način in največ pri izmeni denarja.

Takih slučajev je bilo zadnje 4 meseece že 50. Potniki so prišli v New York v namenu, da grede k nam, pa so bili zapeljani v drugo pisarno. Agent jim je aro, katero so nam poslali, povrnil, pa jih je na drug način prevaril še za večjo svoto.

Vsako naj tedaj pri prihodu v New York pripre na gumb na vidnem mestu, da ga bo naš zastopnik spoznal. Ako našega zastopnika ne bi bilo na postaji, nas pokličite na telefon, ali pa prosite železniškega uradnika ali policaja, da nas pokliče. Naš telefon je Cortlandt 4687. Pred svojim odhodom vedno pišite, po kateri železnici in vlakom pridete in naš zastopnik vas bo gotovo pričakoval na postaji.

Frank Sakser State Bank.

Zastopniki

- Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblašeni pobirati naročnine za devnik "Glas Naroda".
- San Francisco, Cal.: Jakob Lauslin.
 - Denver, Colo.: Frank Skrabec.
 - Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Gerin, in Frank Janesh.
 - Salida, Colo.: Louis Costello.
 - Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
 - Inton, Ind.: Lambert Bolskar.
 - Aurora, Ill.: J. Verbič.
 - Chicago, Ill.: Joseph Blish in Jos. Bevič.
 - Ohio, Ill.: Fr. Bamler, John Zaletel.
 - La Salle, Ill.: Jos. S. Lich.
 - Jesscutah, Ill.: Frank Augustin.
 - North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Mark Oglin.
 - Springfield, Ill.: Matija Barborich.
 - Waukegan, Ill.: Frank Petkovsek.
 - Franklin, Kans. in okolice: John Ropovš.
 - St. Louis, Mo.: Fr. Vodopivec.
 - Chisholm, Minn.: Frank Govže.
 - Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
 - Cyelleth, Minn.: Louis Govže.
 - Gilbert, Minn.: Louis Vovše.
 - Hibbing, Minn.: John Povše.
 - Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
 - St. Louis, Mo.: Mike G. Urban.
 - Fort. Helena, Mont.: Fr. Hrelia.
 - Klein, Mont.: Gregor Zobeč.
 - Gowanda, N. Y.: Karl Sternisha.
 - Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
 - Warrenton, O.: A. Okolsch.
 - Cleveland, O.: Janko Pleško, Jakob Resnik in Chas. Karlinger.
 - Collinwood, O.: Math Slapnik.
 - Lorain, O.: Louis Baian in J. Kumbo.
 - Niles, O.: Frank Kogovšek.
 - Youngstown, O.: Anton Kikelj.
 - Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
 - Itersmer, Pa.: Louis Hrovac.
 - Frankfort, Pa.: Anton Ipavec.
 - Burdine, Pa.: John Demshar.
 - Cenemaugh, Pa.: J. Brezovec in Vid Rovanšek.
 - Claridge, Pa.: Anton Kozogrov in A. Jerina.
 - Junto, Pa.: Anton Osiaben.
 - Export, Pa.: Louis Spančić.
 - Forest City, Pa.: Math Kandič.
 - Ferrell, Pa.: Jerry O'born.
 - Imperial, Pa.: Valentin Peternel.
 - Greerburg, Pa.: Frank Novak.
 - Irwin, Pa.: Mike Vršček.
 - Johnstown, Pa.: John Polanc.
 - Luzerne, Pa.: Anton Goslin.
 - Loydell, Pa.: Anton Malovrh.
 - Manor, Pa.: Frank Zenzsha.
 - Moon Run, Pa.: Frank Anček, Frank Podmilšek.
 - Hitsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jažshe, V. Arch in Ig. Magister.
 - Ralphton, Pa.: Martin Korozbata.
 - Reading, Pa.: J. Pezovž.
 - Rockwood, Pa.: A. Hočevar.
 - Steelton, Pa.: Anton Hren.
 - Turtle Creek, Pa. in okolice: Franč Schirfer.
 - West Newton, Pa.: Joseph Jovan.
 - White Valley, Pa.: Jurij Previč.
 - Witlock, Pa.: J. Petercel.
 - Conover, W. Va.: Frank Koclan.
 - Minerale, Wis.: Jos. Tratnik.
 - Sheboygan, Wis.: H. Svetlin.
 - West Allis, Wis.: Frank Skok.
 - Rock Springs, Wyo.: Louis Tavčar in A. Jzatin.
- Poleg gori navedenih so pooblašeni pobirati naročnine tudi vsi tajniki Z. S. K. Z.

Požigalec.

FRANCOŠKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau,

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

110

(Nadaljevanje.)

Gospod Magloar se je dvignil ter rekel:

— Gospod, obtoženi je potom nas izvedel za to dejstvo. Ko nam je povedal, kako je preživel večer, sem šel k župniku v Breši, ki mi je povedal, kako je prišlo do tega, da ni bilo v župnišči niti njega, niti njegove stare služabnice. Navedemo tudi nadaljnega duhovnika, katerega je videla ona deklica.

Predsednik se je zopet obrnil proti obtoženemu:

— Ženska Kurtoa, ki se je sestala z vami, je izpovedala, da ste izgledali kaj čuden. Niste govorili z njo in nudilo se vam je proč od nje.

Obtoženi: — Noč je bila preveč temna, da bi mogla ženska videti moj obraz. Prosila me je, naj ji napravim majhno uslugo, kar sem tudi storil. Nisem govoril z njo, ker ji nisem imel kaj povedati. Nisem bežal pred njo, temveč sem naprej, ker je njen osel le počasi stopical.

Na znamenje predsednika je sluga odgrnil odejo, ki je pokrivala predmete na mizi.

Tedaj pa se je lotila občinstva velika radovednost. Vse je stalo vratove, da bi bolje videli. Na mizi so ležale hlače, tovski jopič, star slannik, par škorenj, dvocevka, naboj, dve steklenici s sekancem in komečno poreclanasti umivalnik z vodo, na koje dnu je ležal črni sediment.

Predsednik: — Ali je to obleka, katero ste nosili na večer zločina?

Obtoženi: — Da, gospod.

Predsednik: — Čudna obleka za obisk pri župniku in za izvrševanje verskih dolžnosti.

Obtoženi: — Župnik v Breši je bil moj prijatelj. Najmo prijateljstvo bo oprstilo predstavo, katere sem se poslužil.

Predsednik: — Vi tudi poznate ta umivalnik? Voda je izhlapela in le sediment je ostal na dnu.

Obtoženi: — Resnica je, da je našel sodnik, ko je prišel k meni, ta umivalnik poln črn vode, v kateri so plavali obžgani koščki. Vprašal me je glede te vode in niti za trenutek se nisem obojavljal ter mu povedal, da sem si prejšnjo noč v tej vodi umil roki, ko sem se vrnil domov.

Ali ni jasno, da bi skušal spraviti s poti sledove svojega zločina, če bi bil v resnici kriv? To okolščino pa se smatra nasprotno za največji dokaz moje krivde in pravičnost se je poslužuje kot najboljšega dokaza proti meni.

Predsednik: — V resnici je to močan in resen dokaz.

Obtoženi: — Ni je stvari, katero bi se dalo lažje pojasniti kot to. Jaz sem strasten kadilec in ko sem onega večera odšel z doma, sem vzel s saboj dosti smodk, a ko sem hotel kaditi, ntem imel niti ene užigalice pri sebi.

Tedaj pa se je dvignil Magloar ter rekel:

— Povedati hočem, da ni to ene onih pojasnil, katera si človek izmišlja, za to imamo absolutne dokaze. Gospod de Boaskoran ni imel pri sebi svoje majhne škatljice z užigalicami, kajti pozabil jo je v hiši gospoda Šandoreja, kjer sem jo videl jaz in ker se še nahaja.

Predsednik: — To je zadosti, gospod Magloar. Pustite obtoženega, da nadaljuje s svojimi izjavami.

Obtoženi: — Hotel sem kaditi ter se poslužil v ta namen sredstva, ki je znano vsem lovecem. Raztrgal sem eno patrono, dal na mesto svineca papir ter ustrelil.

Predsednik: — In na ta način ste dobili ogenj?

Obtoženi: — Da, gospod predsednik.

Predsednik: — In pri tem ste si očrnili roke?

Obtoženi: — Ne pri operaciji sami. Moral sem ogenj tudi zadušiti, ker bo drugače lahko nastal požar.

Predsednik: — V močvirju?

Obtoženi: — Jaz sem pokadil pet ali šest smodk ter moral ponoviti operacijo najmanj desetkrat in to na različnih mestih. Vsaki pot sem zadušil ogenj s svojo roko. Vsi led tega sem si umazal roko da je postala popolnoma črna.

Obtoženi je dal to pojasnilo tako mirno, da je napravil na vse navzoče velik utis.

Predsednik: — Sedaj pa govorimo o vaši puški. Ali jo poznate?

Obtoženi: — Gotovo. Ali si jo smem ogledati?

Predsednik: — Da.

Obtoženi je prijel za puško, napel oba petelina ter segel s prstom v obe cevi.

Postal je rdeč, se obrnil proti zagovorniku ter mu zašepetal nekaj besed v uho.

Predsednik: — Kaj pa je?

Tedaj je vstal gospod Magloar ter rekel:

— Postalo je jasno dejstvo, ki bo ugotovilo nedolžnost gospoda de Boaskorana. Njegov služabnik Anton je očistil puško dva dni pred izvršenim zločinom. Sedaj je jasno, da je ena izmed cevi še vedno čista. Iz tega pa sledi, da ni mogel gospod de Boaskoran dvokrat streljati na grefa Klodijeva.

Obtoženi je medtem vzel čist robove, ga utaknil v cev ter ga zopet potegnil ven, čistega.

Navzočih se je lotila velika razburjenost.

Predsednik: — Storitje to tudi z drugo cevjo.

Obtoženi je to tudi storil, a robove je ostal čist kot prej.

Predsednik: — Vi vidite in vendar ste nam povedali, da ste porabili toliko in toliko patron, da prižgete svoje smodke. Državno pravičnost pa je videlo ta ugovor ter se pripravilo nanj. Šerif, privedite pričlo Mokron.

Vsi naši čitatelji poznajo dobro tega gospoda, kojega velika in bogata zaloga športnih predmetov predstavlja glavni kras našega velikega trga.

Predsednik: — Ponovite svjto izjavo glede te puške.

Priča: — To je izvrstna puška in zelo drogovca. Takih pušk ne delajo v Franciji, kjer so ljudje preveč varčni.

Ob tem odgovoru so se zasmejali vsi navzoči. Gospod Mokron ni ravno na glas kot enen trgovce. Celo par porotnikov je komaj zadržalo smeh.

Predsednik: — Ne govorite o svojih utisih ter nam rajše povejte, kaj mislite o posebnostih te puške.

Priča: — Vsi posebne konstrukcije te puške ter lastnosti patron se cevi komaj kedaj zamazeta.

Obtoženi: — Vi se motite, gospod. Jaz sam sem pogosto očistil svojo puško ter našel cevi zamazani.

Priča: — Ker ste preveč pogosto streljali. Če pa oddaste dva ali tri strele, se bo to komaj poznalo v ceveh.

Obtoženi: — To zanikam pozitivno.

Predsednik (proti prič): — In če bi izstrelili en dueat patron?

Priča: — Potem bi bili cevi umazani.

Predsednik: — Preglejte puško ter nam povejte, kar boste opazili.

Priča (po natančni preiskavi): — Izjavljam, da se ni porabilo več kot dva naboja odkar je bila puška očiščena.

Predsednik (proti obtoženemu): — Kaj je potem postalo iz celega dueata patron, katere ste izstrelili, da si zapalite smodko in pričemur ste si tako zamazali roko?

Magloar: — Vprašanje je preveč resno, da bi se ga pustilo v rokah ene same priče.

Državni pravdnik: — Mi hočemo le resnico. Lahko je napraviti eksperiment.

Priča: — Gotovo.

Predsednik: — Naj se stori.

Mokron je utaknil po eno patrono v vsako cev ter odšel proti oknu, skozi katero je oddal dva strela. Nenadni eksploziji so sledili kriki žensk.

(Dalje prihodnjič.)

Ljudstvo se pritožuje

Iz Kostrivnice poročajo: Vojnica nam je zapustila toliko bremen, da komaj dihamo. V svetlih trenutkih izpovedi to tudi naš župnik, posebno, kadar mora plačati kak davek. Tedaj nas tudi navabano ponujilo. V resnici pa postopa z nami kakor korporal z rekruti. Komaj smo nam popravili hlev in župnišče, že hoče imeti cerkven finančni minister 200.000 kron za nov zvon. Ali nas hoče tes do nagega oguliti, ko zahteva ob tej draginji take davke od nas? Nebesa nam obljublja, pekel pa nam hoče dati. Pri zbranju za zvonove je vsegamogočni; kadar bo vojna, bodo pa z zvonovi ubijali ljudi. Le tako naprej! Čim bolj obubožamo mi, tem bolj bo naš župnik na videz z nami, v resnici pa proti nam!

ADVERTISEMENTS.

ANTON ZBAŠNIK SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Corner 48th and Butler Sts., Pittsburgh, Pa. Izdejujem KUPNE POGOJBE, POOBLASTILA, POBOTNICE, ZADOLŽNICE, OPROKE IN PROSJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Prestavim in tolmačim iz slovensčine na angleški jezik ali obratno. Ker nimam nikakih potovnih zastopnikov priporočam cenjenim rojakom, da se v vsen notarskih poslih obrnejo direktno na mene.

PREPREČITE IZPADANJE LAS RASTEJO NAJ VAM

POŠLJITE \$1.00 ZA ENO POSKUSNO ŠKATLJO. Plačajte zanjo POTE, ko se bodo lasje IZBOLJŠALI.

Prst na vašem vratu, kateri manjka potrebnih kemikalij, se ne da dovoljiti z vodo. Najprej jo morate pognojiti, to je, dodati kemikalije.

To veste. To je zadeva zdravega razuma. Isto je potrebno pri lobanji in pri rasti las. Dokažite sami sebi, da FERTILEX pognoji lobanjo, zaustavi izpadanje las, prečene prhljaj, napravi lase, težke, bleščave, krasne.

Dajte, da vam pošljemo običajno \$1.00 škatljo. Če vam ne napravi dobro, je naša izzuba. Če vam napravi dobro, nam pošljite običajno ceno \$1.00. Ali more biti kakka ponudba boljša? Enostavno dokazanje naše zaupanje v FERTILEX, znanje, ki ga boste delili z nami, ko boste poskušali.

Da pokažete dobro voljo, pridenite namoščiti 50 centov. To bo približno pokrilo zavajalne in pošne stroške. Naslov, FERTILEX COMPANY, 151 - 151st Ave., BINGHAMTON, N. Y.

Nove vrste svilnate ZASTAVE Regalije, pečate, trakove, itd. za društva. IVAN PAJK 24 Main Street Conemaugh, Pa.

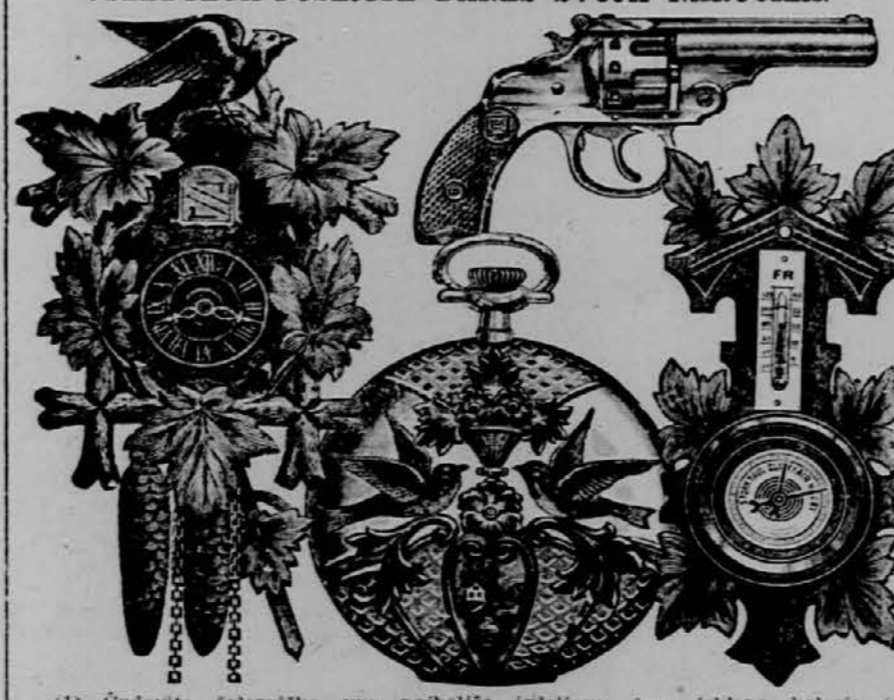
KIMEL VISKA (RYE) BOROVČKA RUM SLIVOVKA TORKALY

Čudovito dobi okus in vonj, ki je narejal nekaj prijate tako prijazen in popolne je tukaj reproduciran v tem MUTUAL izdelku. Pošljite vaše naročilo takoj in dobili boste NAJBOLJŠI in NAJČISTEJŠI dišavnih ekstraktov cvet.

1 steklenica dovolj za 2 galona mokrke za \$ 1.35
5 steklenic katerekoli vrste dišav in okusa \$ 5.50
10 steklenic katerekoli vrste dišav in okusa \$10.50
Zavarovalnina za zavoj 15 centov posebej. Zavoje se pošlje C.O.D. ako tako želite.

Pošljite denar v Registriranem pismu Ekspres ali postnem Money Order. MUTUAL FLAVOR COMPANY, 2130 Forbes Str., Dept. C. N., Pittsburgh, Pa.

IZKORISTITE TO NENAČADNO PONUDBO. ŠTIRJE PREDMETI ZA SAMO \$7.98. TA PONUDBA BO TRAJALA SAMO 30 DNI. VSELEDTEGA POŠLJITE DANES SVOJA NAROČILA.

(1) Čudovita železna ura, najboljša izdelava, ima jekleno kolesje in kaže natančno čas, zakar garantiramo. Obod je peščan, napravljen iz najboljšega materiala, tudi garantiran. Kdor koli jo kupil to uro, bo več let zadovoljen.

(2) Ura kukavica, čudovito izdelana, izgleda umetniško. Zagotovo bo pripomogla k lepoti vašega doma, poleg tega pa tudi kaže jako dobro čas. Vse to boste, če jo boste imeli v svojem domu.

(3) Revolver, napravljen iz najboljšega ponikljanelega jekla; strelja kot drugi revolverji, samo da se uporablja krogle zadaj; ima nenačadno moč in aparat v notranjosti držaja, ki napravlja velik ropot.

(4) Čudoviti barometer, ki vam bo pokazal vnaprej, če se bo vreme v 24 urah izpremenilo. Priprava in vredna stvar.

Zgorajmenjeni štiri predmeti so neobčislivi, vredni po najmanj \$15.00, toda mi jih bomo prodajali za samo \$7.98. Vseledtega se ne obojavljate, ampak nam pošljite danes naročilo zaeno z \$1. Ostanek plačate, ko boste dobili predmete v hišo. Mi vam zagotavljamo, da boste več let zadovoljni. Izven meja Zdrženih držav pošljite vsa svoja vnaprej. Pošljite naročila pa: CONTINENTAL SALES CO., Dept. 65, 2219 W. Walton Street, Chicago, Ill.

ADVERTISEMENTS.

Washington je sedež Patentnega Urada Zdrženih držav in naš največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Na ta način nam je osebno močre urediti vaše patente zadeve najbolj točno — najbolj pošteno — najbolj pocen in najboljše. ime A. M. WILSON je znano že 31 let. Pišite še danes za vašo slovensko brezplačno knjižico glede iznajdb in patentov. A. M. WILSON, Inc. PATENTS 320 Victor Bldg., WASHINGTON, D. C. Successors to the business of A. M. Wilson, deceased, est. 1891.

NAZNAČILO. Rojakom v La Salle, Ill. in Oglesby, Ill., naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Jos Spelich, ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati za voveljavna potrdila. Uprava Glas Naroda.

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnik v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristojen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Ne žalje zamorejo sedaj ameriški državljani ljubiti žene in otroke iz pod 18. leta iz Jugoslavije ali za sedenega ozemlja.

Avstrijski poštarniki morajo plačati vizej pri ameriskem konzulu z ameriskim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu svoto \$25.00 pokazati z ameriški dolari.

Glade denarnih pošiljate v U. S. dolarjih za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in voznih listkov se obrnite na najstarejšo slovensko vrtilko: Frank Sakser State Bank, 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Jesip Rems JAVNI NOTAR 2327 Putnam Ave. Ridgewood, L. I. N. Y. Forest Ave Station

Oženite se

Pošljite nam samo EN DOLAR in poslal vam bomo popoln Zensitvni katalog z natančnim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mnogih deklet in nekekolik otrok, ki iščejo dobrega ni postnega moča. Lahko sami pišete in sklene srečen zakon. Mi smo zmožni storiti pošteno in dovoljeno posredovanje, zato ne štedita dolarja, ki je posredi med vami in ZAKONSKO SREČO. Pišite še danes na: RELIANCE F. CLUB Box 376 Los Angeles, Cal.

SLADKI MOŠT IZ PRAVEGA GROZDJIA

Ta sladki mošt (all grozdni Lok) je bil napravljen iz pravega grozdja jeceni, pa je bil takoj dobro zaprt, da ni mogel vreti, ker bi se sicer izpremenil v vino. CENE SO NASLEDNJE: 1 baksa 6 galon v 6 kanglah \$10.50 1 baksa 10 galon v 2 kanglah \$12.00 1 sod (barrel) 25 galon \$40.00 1 sod (barrel) 50 galon \$67.00 POZORI! Ko odprete ta sladki mošt, gledajte, da ga takoj izpijete, kajti, če je 2 dni odprt in vre v sodu (Barrel) se po 14 dneh izpremeni v pravo močno vino. Za vsako galono pošljite 50 centov vnaprej — ostanek pa plačate, ko dobite blago. V upanju, da ste nas razumeli in da ne boste zamislili za to, pridružujemo vaše skorajšnje naročilo in ostajamo s spoštovanjem Jugoslavia Importing & Novelty Co., 618 - 11th Ave., New York, N. Y. Označite vedno bell in črni mošt.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV. Kedaj približno odplujejo iz New Yorka. Table with columns for destination (e.g., MAURETANIA, HONGKONG, AMERICA), departure date, and agent.

COSULICH LINE. Naravnost v Jugoslavijo. ZNIŽANA CENA. ZNANI PARNIKI, IZBORNE UGOČNOSTI. NE IMAJTE BREZPOTREBNIH STROKOV IN ZAMUDE. PRES.-WILSON, 20. maja, 20. julija. BELVEDERE - - - - 7. junija. ARGENTINA - - - - 15. julija. POSERNO ODPLUTJE IZ PHILADELPHIE BELVEDERE - - 8. junija. Vnaprejšnje plačane karte za sorodnike ali prijatelje se lahko preskrbi pri bližnji parobrodni agenciji ali pri PHELPS BROS. & CO., Generalni Agenti WEST STREET NEW YORK.

Frank Sakser State Bank 82 Cortlandt Street, New York. GENERALNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE in vseh njenih podružnic. JUGOSLAVIJA. Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercogovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb. ITALIJA. Trieste, Opuzija, Zadar. NEMSKA AVSTRILIJA. Dunaj. IZVRŠUJEMO hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji, in Nemški Avstriji ter izvajamo čeko v krosnah, lirah in dolarjih, plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah. PRODAJAMO parobrodne in železniške vozne listke na vse kraje in za vse črte. (Vidi zgoraj kretanje parnikov.) Kadar ste na potu v staro datovano in se nahajate v New Yorku, se vam bo izplačalo, ako se zglasite glede kreditne vaših denarnih zvezd pri ravnateljstvu naše banke in prvem nadstropju brez odira na to, ako kupite parobrodni listek pri nas ali ga merca kupili drugje. Zajemni se nam pri Jadranski banki izvedreduo ugodni pogoj, ki bodo velike koristi za vse one, ki se ali se bodo posluževali naše banke.

DR. LORENZ 642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA. EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK ŠPECIJALIST MČSKIH BOLEZNI. Moja stroka je zdravljanje akutnih in kroničnih boleznih. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skusnino v vseh boleznih in spoznam vašo bolezen, da vas moram popolnoma razpružiti in spoznam vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Vred 23 let sem pridobil posebno skusnjo pri ozdravljanju moških boleznih. Zato se morete popolnoma zaneati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz ozdravim zastrupljene kri, masuje in lise po telesu, boleni v grlu, izpadanje las, bolečine v ostenih, strabizem, oslablost, živčni in bolani v mehu, juledih, jetrah, želodcu, rmenico rvmzatem, katar; zlasti žile, nadsuha itd. Uradne ure: V ponedeljek: sredo in petek od 9. dopoldne do 5. popoldne; v torek, četrtek in sobota od 2. dopoldne do 5. večer; v nedeljah in praznikih od 10. dopoldne do 2. popoldne.

POZOR! Slovenci, Hrvati in Srbi, ki potujejo skozi New York. Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljima. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene. AUGUST BACH, 63 Greenwich St., New York. ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.